

**RAPORT Z WIZYTACJI  
(profil ogólnoakademicki)**

**dokonanej w dniach 3-4 czerwca 2018  
na kierunku pedagogika prowadzonym  
w Wydziale Zamiejscowym w Sieradzu  
Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi**

**Warszawa, 2018**

## Spis treści

|                                                                                         |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu .....                                         | 4  |
| 1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej.....                    | 4  |
| 1.2. Informacja o procesie oceny .....                                                  | 4  |
| 2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku .....            | 5  |
| 3. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej.....                         | 8  |
| Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni.....   | 8  |
| Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1 .....                          | 8  |
| Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....                             | 22 |
| Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia .....     | 25 |
| Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3.....                           | 25 |
| 3.1.....                                                                                | 25 |
| Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....                             | 39 |
| Dobre praktyki ----- .....                                                              | 39 |
| Zalecenia -----.....                                                                    | 39 |
| Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia .....                                  | 39 |
| Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....                             | 41 |
| Dobre praktyki ----- .....                                                              | 42 |
| Zalecenia ----- .....                                                                   | 42 |
| Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia..... | 42 |
| Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5.....                           | 42 |
| Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....                             | 44 |
| Dobre praktyki .....                                                                    | 44 |
| Zalecenia .....                                                                         | 44 |
| Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia .....                              | 44 |
| Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6.....                           | 44 |
| Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....                             | 48 |
| Dobre praktyki .....                                                                    | 48 |
| Zalecenia.....                                                                          | 48 |
| Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia .....                 | 48 |
| Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7.....                           | 48 |
| Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....                             | 52 |
| Zalecenia -----.....                                                                    | 53 |

|                                                                                                                                                                                                                                      |                                         |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|
| Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia .....                                                                                                                      | 53                                      |
| Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8.....                                                                                                                                                                        | 53                                      |
| Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....                                                                                                                                                                          | 56                                      |
| Dobre praktyki .....                                                                                                                                                                                                                 | 57                                      |
| Zalecenia ----- .....                                                                                                                                                                                                                | 57                                      |
| 8. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny.....                                                                                                                   | 57                                      |
| Załączniki: .....                                                                                                                                                                                                                    | <b>Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.</b> |
| Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia.....                                                                                                                                                                       | <b>Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.</b> |
| Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego .....                                                                                          | <b>Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.</b> |
| Niedziela – 3 czerwca 2018 r.....                                                                                                                                                                                                    | <b>Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.</b> |
| Poniedziałek – 4 czerwca 2018 r. ....                                                                                                                                                                                                | <b>Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.</b> |
| Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych.....                                                                                                                                                                    | <b>Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.</b> |
| Załącznik nr 4. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)....     | <b>Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.</b> |
| Załącznik nr 5. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy nie mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego).... | <b>Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.</b> |
| Załącznik nr 6. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa.....                                                                                                                                                    | <b>Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.</b> |
| Załącznik nr 7. Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena.....                                                                                                                                                                | <b>Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.</b> |

## **1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu**

### **1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej**

Przewodniczący: prof. dr hab. Bożena Muchacka, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Sławomir Przybyliński, ekspert PKA
2. dr hab. Iwona Czaja-Chudyba, ekspert PKA
3. prof. dr hab. Kamil Kardis, ekspert PKA ds. międzynarodowych
4. mgr Artur Gawryszewski, ekspert PKA ds. postępowania oceniającego
5. Paweł Adamiec, ekspert PKA ds. studenckich
6. Dominik Postaremczak, ekspert PKA ds. pracodawców

### **1.2. Informacja o procesie oceny**

Ocena jakości kształcenia na kierunku *pedagogika* prowadzonym w Wydziale Zamiejscowym w Sieradzu AHE w Łodzi na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim, odbyła się z inicjatywy PKA. Ocena została przeprowadzona po raz pierwszy. Obecna wizytacja została przeprowadzona po raz pierwszy i została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytację poprzedzono zapoznaniem się zespołu oceniającego z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Natomiast raport zespołu oceniającego został opracowany na podstawie hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy prac etapowych oraz losowo wybranych prac dyplomowych wraz z ich recenzjami, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, a także absolwentami oraz studentami ocenianego kierunku.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

## 2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

(jeśli kierunek jest prowadzony na różnych poziomach kształcenia, informacje należy przedstawić dla każdego poziomu kształcenia)

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                              |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|
| <b>Nazwa kierunku studiów</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Pedagogika                                                                                                                                                                                                                                                                              |                              |
| <b>Poziom kształcenia</b><br>(studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Studia I stopnia                                                                                                                                                                                                                                                                        |                              |
| <b>Profil kształcenia</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | ogólnoakademicki                                                                                                                                                                                                                                                                        |                              |
| <b>Forma studiów</b> (stacjonarne/niestacjonarne)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | niestacjonarne                                                                                                                                                                                                                                                                          |                              |
| <b>Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek</b><br>(w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia) | Obszar nauk społecznych<br><br>Obszar nauk humanistycznych                                                                                                                                                                                                                              |                              |
| <b>Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku</b><br>(zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)                                                            | <b>Dziedzina nauk społecznych</b><br>pedagogika, psychologia, socjologia, nauki o poznaniu i komunikacji społecznej<br><br><b>Dziedzina nauk prawnych</b><br>Prawo, nauki o administracji<br><br><b>Dziedzina nauk humanistycznych</b><br>filozofia, językoznawstwo, literaturoznawstwo |                              |
| <b>Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia</b>                                                                                                                                                                                                                                         | 6 semestrów – 180 ECTS                                                                                                                                                                                                                                                                  |                              |
| <b>Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Edukacja wczesnoszkolna i wychowanie przedszkolne<br><br>Pedagogika resocjalizacyjna                                                                                                                                                                                                    |                              |
| <b>Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | licencjat                                                                                                                                                                                                                                                                               |                              |
| <b>Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                              |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>Studia stacjonarne</b>                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>Studia niestacjonarne</b> |

|                                                                                                                               |   |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|----|
| <b>Liczba studentów kierunku</b>                                                                                              | - | 44 |
| <b>Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych</b> | - | -  |

Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

| Kryterium                                                                                               | Ocena stopnia spełnienia kryterium <sup>1</sup><br>Wyróżniająca / W pełni /<br>Zadowalająca/ Częściowa /<br>Negatywna |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni                        | W pełni                                                                                                               |
| Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia             | W pełni                                                                                                               |
| Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia                           | W pełni                                                                                                               |
| Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia                                                        | W pełni                                                                                                               |
| Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia                      | W pełni                                                                                                               |
| Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia                                                    | W pełni                                                                                                               |
| Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia                                       | W pełni                                                                                                               |
| Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia | W pełni                                                                                                               |

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe argumenty i informacje oraz syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli 1.

Tabela 1

| Kryterium                                                                                        | Ocena spełnienia kryterium <sup>1</sup><br>Wyróżniająca / W pełni /<br>Zadowalająca/ Częściowa |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Uwaga:</b> należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny |                                                                                                |

<sup>1</sup> W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

### **3. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej**

#### **Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni**

1.1. Koncepcja kształcenia

1.2. Badania naukowe w dziedzinie / dziedzinach nauki / sztuki związanej / związanych z kierunkiem studiów

1.3. Efekty kształcenia

#### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1**

##### **1.1.**

Wydział Zamiejscowy w Sieradzu AHE w Łodzi od roku akademickiego 2017/2018 rozpoczął kształcenie na profilu praktycznym (uchwała Senatu AHE w Łodzi z dnia 27 czerwca 2017 r.).

Na Wydziale obowiązuje misja i strategia rozwoju Uczelni na lata 2014-2020. „Misją Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi jest kształcenie dla przyszłości”, które rozumiane jest jako m.in.: dbałość o wysoką jakość kształcenia, prowadzenie badań naukowych odpowiadających współczesnym standardom oraz podnoszenie kwalifikacji kadry naukowej, rozwój oferty kształcenia, aktywne reagowanie na potrzeby i propozycje studentów oraz kadry naukowo-dydaktycznej, przygotowanie absolwenta i kadry naukowo-dydaktycznej do zmieniających się warunków społeczno-ekonomicznych (zarządzenie Rektora Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi z dnia 26 czerwca 2014 roku w sprawie zmian w wewnętrznym systemie zapewniania jakości kształcenia). Uczelnia posiada także strategię rozwoju (uchwała nr 20 Senatu Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi z dnia 24 czerwca 2014 r. w sprawie uchwalenia strategii rozwoju uczelni na lata 2014-2020), w której czytamy „Dążąc do ustawicznego rozwoju, Władze Uczelni przyjęły następujące CELE STRATEGICZNE: 1. Wzmacnianie pozycji naukowej Uczelni. 2. Etapowe wprowadzanie KRK i ustawiczne doskonalenie metod kształcenia oraz systemu zapewnienia jakości kształcenia. 3. Ulepszanie jakości zarządzania Uczelnią. 4. Dbanie o jakość struktur informatycznych Uczelni. Współpraca w służbie rozwoju naukowego i organizacyjnego Uczelni i rozwoju kadry naukowej. 5. Współpraca krajowa jako element podnoszenia jakości kształcenia oraz współpraca międzynarodowa jako źródło finansowania i rozwoju naukowego Uczelni. 6. Zwiększenie udziału studentów w życiu Uczelni. 7. Wzmocnienie wizerunku Uczelni nowoczesnej i dbającej o jakość kształcenia.” Wydział w Sieradzu uchwałą Rady Wydziału przyjął także własną misję i strategię, której treść współgra z uczelnianymi aktami (uchwała nr 1 Rady Wydziału Zamiejscowego w Sieradzu Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi z dnia 18 czerwca 2016 r. w sprawie przyjęcia Misji i Strategii rozwoju Wydziału Zamiejscowego w Sieradzu Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi).

Należy uznać, iż opracowana koncepcja kształcenia w określonych zakresach posiada powiązania z nakreślonymi w Jednostce misją i strategią rozwoju. Uczelnia na ocenianym kierunku na profilu ogólnoakademickim posiada w ofercie dwie specjalności: Edukacja wczesnoszkolna i wychowanie przedszkolne oraz Pedagogika resocjalizacyjna. W trakcie realizacji jest natomiast tylko pierwsza z nich - Edukacja wczesnoszkolna z wychowaniem przedszkolnym (realizacja na studiach niestacjonarnych). Koncepcja jest powiązana z misją i strategią rozwoju uczelni oraz ze strategią i polityką zapewnienia jakości jednostki. Stworzona

koncepcja, jak podaje Uczelnia jest wynikiem zapotrzebowania na absolwentów pedagogiki, przede wszystkim z zakresu edukacji wczesnoszkolnej i wychowania przedszkolnego. Jednostka utrzymuje, że absolwentowi po tej specjalności pojawiają się szerokie perspektywy zatrudnienia na terenie Sieradza i w okolicach (m.in. przedszkola publiczne i niepubliczne kluby malucha, szkoły podstawowe publiczne i niepubliczne: klasy I–III itd.). Uczelnia wymienia szereg instytucji i placówek z Sieradza i okolic, w których absolwent mógłby podjąć pracę. W odniesieniu do specjalności pedagogika resocjalizacyjna (w ofercie), Jednostka również kreśli znaczne perspektywy zatrudnienia ewentualnych absolwentów, wskazując na placówki zbieżne z kwalifikacjami, które uzyskuje się po skończeniu specjalności (np. zakłady poprawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, zakłady karne, ośrodki pomocy społeczno-wychowawczej, organizacje działające na rzecz dzieci i młodzieży zagrożonej społecznie, ośrodki interwencji kryzysowej, służby mundurowe).

Koncepcja kształcenia jest wynikiem m.in. konsultacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym, co potwierdza dokumentacja Wydziału. W procesie doskonalenia koncepcji kształcenia swój udział posiadają interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. Interesariusze wewnętrzni biorący udział w opracowywaniu i ewaluacji koncepcji kształcenia to nauczyciele akademicki oraz przedstawiciele studentów biorący udział w pracach działającej na Wydziale Rady Programowej kierunku pedagogika oraz w pracach Rady Wydziału. Przy Wydziale funkcjonuje także Rada Ekspertów, w skład której wchodzi interesariusze zewnętrzni. Rada stanowi ciało doradcze dla prodekanów kierunków.

W odniesieniu do kierunków studiów o podobnych celach i zakresie kształcenia, nie można jednak mówić o oryginalności i nowatorstwie koncepcji kształcenia, np. efektów kształcenia, czy programu studiów.

Zauważalne jest jednakże powiązanie koncepcji kształcenia pedagogiki z rozwojem badań naukowych w obszarach, do których przypisano oceniany kierunek. Analiza kart przedmiotu uwidacznia w miarę bieżący stan wiedzy z obszaru pedagogiki i nawiązywanie w koncepcji do krajowych doświadczeń dotyczących kształcenia. Wynika to przede wszystkim z uczestnictwa nauczycieli w inicjatywach konferencyjnych, co wpływa na konstruowanie oraz wykorzystywanie tejże wiedzy i doświadczenia podczas zajęć dydaktycznych. Niniejsze potwierdzono na spotkaniu ZO PKA z Kadrami Wydziału. Natomiast wątki międzynarodowe w koncepcji kształcenia zauważalne są w ograniczonym stopniu.

## 1.2.

Pracownicy Wydziału Zamiejscowego w Sieradzu AHE w Łodzi prowadzą badania naukowe w zakresie zagadnień, odpowiadających obszarom kształcenia, do których kierunek został przyporządkowany, a także w dziedzinach nauki oraz dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia. Rozwijanie badań naukowych traktowane jest jako najistotniejszy element strategii rozwoju Uczelni. Problematyka badań, publikacji i konferencji jest skoncentrowana w następujących pięciu zakresach tematycznych: 1/ badania na rzecz kształcenia przez całe życie, z uwzględnieniem kształcenia dzieci i młodzieży, kształcenia dorosłych, osób wykluczonych i niepełnosprawnych, z wykorzystaniem innowacyjnych metod kształcenia, w tym metod cyfrowych, zagadnień kreatywności i innowacyjności w kształtowaniu kompetencji, edukacji wczesnoszkolnej i wychowania przedszkolnego (m.in. publikacje *Drama. Przewodnik po koncepcjach, technikach i miejscach*, Difin, Warszawa 2014;

*Rola, fikcja i techniki dramowe. W jaki sposób drama rozwija twórcze myślenie i działanie?*, [w:] I. Pufal-Struzik, Z. Okraj (red.), *Kreatywność. Pytania i odpowiedzi*, Wyd. Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, Kielce 2015; *Creativity in Somebody Else's Shoes*, [w:] J. Uszyńska-Jarmoc, M. Karwowski (red.), *Creativity 2(2)*, „Faculty of Pedagogy and Psychology”, University of Białystok, Białystok 2015; *Autobiografia jako twórcze wyzwanie. Scenariusze warsztatów biograficznych* (współautor J. K. Wawrzyniak), Wydawnictwo Akademickie ŻAK, Warszawa 2013; *Zróźnicowanie współczesnych biografii a potrzeba refleksyjności w rozwoju osób dorosłych*, „Civitas Hominibus” 2014; *Autobiografia jako autokreacja. Twórcze aspekty procesu myślenia autobiograficznego w edukacji dorosłych*, [w:] E. Dubas, J. Stelmaszczyk (red.), *Biografie edukacyjne. Wybrane konteksty*, Wyd. Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2014; *Kryzys połowy życia – zdobywanie kompetencji autokreacyjnej i dążenie do mądrości*, [w:] E. Dubas, J. Stelmaszczyk (red.), *Biografie edukacyjne. Wybrane konteksty*, Wyd. Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2014; *Wychowanie: czy może „obejść się” bez duchowości?*, Wyd. WSHE w Sieradzu, Kraków 2013 (współautorstwo: J. Bartoszewski, E. Struzik; *Pozytywne aspekty starości w percepcji słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku*, [w:] D. Kałuża-Kopias, P. Szukalski (red.), *Starzenie się ludności. Między demografią a polityką społeczną*, „Folia Oeconomica” 291, Łódź 2013; *Seniorzy lubią blogi – międzypokoleniowy wymiar pisanie pamiętników w Internecie*, [w:] M. Muszyński (red.), *Międzypokoleniowe uczenie się*, Wyd. Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2014;). Badania pracowników związane są z uczestnictwem w następujących 11 projektach: Web2SEE – Web 2.0 Supported Education and Employment Network, którego celem było przygotowanie platformy „virtual hub”, ułatwiającej dostęp do kształcenia i podejmowania pracy przez osoby niepełnosprawne (zaangażowani pracownicy naukowo-dydaktyczni; Info-Able, którego celem było opracowanie podręcznika i przewodnika dla mentorów osób niepełnosprawnych, zawierającego zestaw ćwiczeń dla mentorów wspierających ich w zakresie informacji, doradztwa i wspierania osób niepełnosprawnych oraz narzędzie do samooceny; T-Story – Storytelling Applied to Training, który ma na celu upowszechnienie i stosowanie metody Storytelling i Cyfrowego Storytelling na wszystkich poziomach edukacji formalnej i nieformalnej poprzez opracowanie kursu cyfrowego dla nauczycieli, szkoleniowców i trenerów; Coach4u – Skills for Adult Educators; SODart Socialisations of disabled individuals with professional artistic activities, który miał na celu przygotowanie i przeprowadzenie szkolenia dla nauczycieli zajmujących się nauczaniem specjalnym z innowacyjnymi metodami nauczania, takimi jak: drama, arteterapia, myślenie kreatywne czy design thinking, oraz udoskonalenie możliwości kontynuacji nauki dla młodzieży zagrożonej, z niską samooceną, dysleksją, dysgrafią, dyskalkulią itp.; FUTVOL – Future Skills for Volunteering, który miał za zadanie określenie umiejętności i kompetencji, które będą potrzebne wolontariuszom w przyszłości, a także stworzenie specjalnie zaprojektowanego modelu nauczania peer-learning opartego na metodzie Design Thinking oraz *Przewodnika przyszłych umiejętności dla wolontariuszy*; ASK4JOB Adult skills for a job oriented breakthrough realizował cel w postaci stworzenia zestawu edukacyjnych narzędzi do oceny, rozpoznawania i podnoszenia kompetencji związanych z umiejętnościami cyfrowymi; Smart Kids jest opracowanie całościowego modułu edukacyjnego dla dzieci w wieku 10–14 lat opartego na koncepcji edukacji włączającej, stawiającej ucznia w centrum w zakresie przedmiotów z tzw. Grupy STEM: nauki przyrodnicze, technologia, inżynieria oraz matematyka; DEA – Strategies for

digitizing adult education ma na celu opracowanie innowacyjnej metodologii dotyczącej rozwoju strategii dla cyfryzacji edukacji dorosłych skierowanej do edukatorów i nauczycieli w postaci podręcznika; EFE – Entrance to future education ma następujące założenia: wymiana i zebranie dobrych praktyk pomiędzy instytucjami z Łotwy i Belgii oraz opracowanie podręcznika dla nauczycieli, zawierającego innowacyjne metody nauczania przygotowane w oparciu o doświadczenia ekspertów; „Od Montessori do samodzielności” (lata 2015–2017), który koncentrował się na podwyższaniu jakości funkcjonowania systemu oświaty oraz jakości systemu kształcenia i doskonalenia nauczycieli. 2/ Badania z zakresu pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej, resocjalizacyjnej i społecznej (m.in. *Krótką historią systemu kar i więzień w Japonii*, [w:] A. Kieszkowska (red.), *Prawda. Dobro. Piękno. Wymiar filozoficzno-prawny i socjopedagogiczny*, Wyd. Difin, Warszawa 2015; *Prześladowanie Kościoła katolickiego w PRL*, [w:] *Umęczeni. Mordowani. Niepokonani*, Wyd. UNS, Łódź 2014 (współautorstwo: A. Novotna); *Perception of Parental Attitudes and Selected Indicators of Functioning of Socially Maladjusted Individuals*, [w:] Lipiński S., Jagodzińska M., Przybyszewska K. (eds.), *Wymiar teoretyczny i praktyczny współczesnych problemów społecznych*. Wyd. Korepetytor, Płock 2014; Lipiński S., Novotna A. (red.), *Umęczeni. Mordowani. Niepokonani*, Wyd. UNS, Łódź 2014; Lipiński S., Jagodzińska M., Przybyszewska K. (eds.), *Wymiar teoretyczny i praktyczny współczesnych problemów społecznych*, Wyd. Korepetytor, Płock 2014); 3/ szeroko rozumianej psychologii rodziny – relacji pomiędzy rodzicami a dziećmi, postrzegania rodziny przez dzieci, samotnego rodzicielstwa (m.in. *Spostrzeganie rodziny dysfunkcyjnej przez dzieci sześciolatki*, 2015, <http://dzieckokrzywdzone.fdn.pl/vol-14-nr-3>; str. 38–54; *Osoby rozwiedzione na rynku pracy*, [w:] I. Janicka, M. Znajmiecka-Sikora (red.), *Rodzina i kariera. Równowaga czy konflikt ról?*, Wyd. UŁ, Łódź 2014; *Samotne rodzicielstwo*, [w:] I. Janicka, H. Liberska (red.), *Psychologia rodziny*, PWN, Warszawa 2014; *Psychologiczne skutki samotnego rodzicielstwa*, [w:] I. Janicka (red.), *Rodzice i dzieci w różnych systemach rodzinnych*, Impuls. Kraków 2010; a także projekt EMPOWER – Lone Parents Building Confidence and Accessing Learning (Wzmacnianie samotnych rodziców w zakresie budowania poczucia własnej wartości oraz stwarzanie dostępu do kształcenia), finansowanego z programu Unii Europejskiej Grundtvig/Learning Partnership/Lifelong Learning.); 4/ badania z zakresu edukacji dla biznesu i doradztwa zawodowego (m.in. *Podręcznik wdrażania i prowadzenia obserwatorium losów absolwentów uczelni wyższych*, L. Kuras (red.), AHE, Łódź 2014; *Ogólnopolskie Podyplomowe Studium Orientacji i Poradnictwa Zawodowego a Krajowe Ramy Kwalifikacji*, [w:] A. Bańka, W. Trzeciak (red.), *Rozwój myśli i profesjonalizacja poradnictwa zawodowego*, Wyd. Stowarzyszenia Psychologia i Architektura, Poznań–Katowice–Warszawa 2017; a także projekt MIGOBI Entrepreneurial Spirit in VET and adult education., którego celem jest podniesienie świadomości młodych ludzi (migrantów, mniejszości oraz bezrobotnych) w zakresie przedsiębiorczości i zachęcenie ich do zdobywania praktycznych doświadczeń w niniejszym zakresie, a także wpływ na poprawę edukacji w dziedzinie przedsiębiorczości w kształceniu zawodowym oraz w szkołach dla dorosłych poprzez rozwijanie kompetencji trenerów oraz nauczycieli; 5/ badania z zakresu filozofii i etyki (m.in. *On the Notion of Linguistic Convention in the Yogasūtrabhāṣya*, „Journal of Indian Philosophy” 2017, nr 1, s. 1–19 (Springer; 20 punktów MNiSW); *Classical Sāṃkhya on the Relationship between a Word and Its Meaning*, „Journal of Indian Philosophy” 2016, nr 2, s. 303–323 (Springer; 20 punktów MNiSW); *Zagadnienie autorytetu w klasycznej sankhji*, „The

Polish Journal of the Arts and Culture” (seria czasopisma „Estetyka i Krytyka”, tom *Milczenie i ekspresja w filozofii Wschodu*, red. R. Szuksztul, P. Tendera) 2012, t. 1 (Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego); *Samotność Hioba*, [w:] J. Šlosiar, M. Palenčar (eds.), *Osamelost' jako filozoficky problem*, Belianum, Banská Bystrica 2014, s. 112–128; ***Ku pedagogice monoseologicznej. Samotność współczesnego człowieka jako problem wychowawczy***, [w:], J. Šlosiar, M. Duško, M. Palenčar (eds.), *Človek a osamelost'*, Belianum, Banská Bystrica 2015; *Why Should We Think Critically? Comments on the Critical Rationalism of Hans Albert*, “Folia Philosophica” 2015, Vol 34. Special Issue: Forms of Criticism in Philosophy and Science; *The Family in the Contemporary World. Catholic Social Teaching and Gender*, “Philosophy & Canon Law”, Katowice 2015, vol. 1; *Phase transition between confrontation and dialogue in view of the paradigm of unity*, “Journal for Perspectives of Economic Political and Social Integration. Journal for Mental Changes”, Vol. 22, Issue 1, December 2016; *Nasze małe umieranie. Doświadczenie przemijalności świata w kontekście życia potocznego*, „Folia Philosophica” 2013, nr 31; ***Ślad, obecność, piętno imienne. O inkontrologii i ergantropii Andrzeja Nowickiego***, „Kultura i Wartości” 2013, nr 1; *Skąd przychodzi wino? Aksjologiczne i dialogiczne źródła zawinienia*, „Filozofia Chrześcijańska” 2013, t. 9; *Inspiracje korczakowskie w polityce społecznej*, „Konińskie Studia Społeczno-Ekonomiczne” 2015, t. 1, nr 2; *Opuścić bezpieczne schronienie. Problem obcości w świetle filozofii dialogu*, „Ethos” 2017, nr 117; *Każdy ma taką wolność, na jaką zasłużył. Kilka refleksji wokół Sartre'owskiej idei wolności*, [w:] K. Stachewicz, P. Strzyżyński (red.), *Jean-Paul Sartre w poszukiwaniu moralności. Etyczne dziedzictwo myśli*, Wyd. UAM, Poznań 2013; *Homo capax veritatis*, [w:] A. Bobko, M. Karolczak (red.), *Wobec Dobra i Prawdy w dialogu z Tischnerem*, Instytut Myśli Józefa Tischnera, Kraków 2013; ***Co dalej z wieżą Babel? Bracia Soluńscy i przekraczanie barier językowych***, [w:] J. Budniak, A. Kasperek (red.), *Intelektualne i duchowe dziedzictwo Cyryla i Metodego – historia i aktualność tradycji cyrylo-metodiańskie*, Wyd. PAN, Katowice 2014; *Co pozostaje z człowieka po neurorewolucji?*, [w:] K. Jasiński, Z. Kieliszek, M. Machinek (red.), *Mózg – umysł – dusza. Spór o adekwatną antropologię*, Wydział Teologii UWM, Olsztyn 2014; ***Kryzys człowieczeństwa – faza trzecia***, [w:] J. Auleytner, J. Kleer (red.), ***Rewolucja informacyjna a kryzys intelektualny***, Wyd. PAN, Warszawa 2015; ***Skrzydeł nam potrzeba czy ołowi? Kreatywność człowieka a struktura przestrzeni wolności***, [w:] A. Wach, Ł. Janicki (red.), ***Opór – protest – wykroczenie***, Wyd. UMCS, Warszawa 2015).

Wyniki badań naukowych były prezentowane także na IX Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Wychowanie patriotyczne. Wspólne wyzwania pedagogiki, polityki bezpieczeństwa i historycznej” (25 maja 2016 r.), w 2018 r. planowane są w Wydziale dwie konferencje związane z problematyką wychowania.

Zagadnienia podejmowanych badań łączą się zwłaszcza z efektami kształcenia w zakresie obszarów nauk społecznych (pedagogiki, socjologii i psychologii) oraz nauk humanistycznych, w szczególności zaś nawiązują do: pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej (np. umiejętności korzystania z nowoczesnych technologii; wychowanie; kreatywność; kompetencje ucznia i nauczyciela) oraz pedagogiki i psychologii społecznej i resocjalizacyjnej (starzenie się społeczeństwa; zagrożenia współczesnego życia społecznego, patologie społeczne, profilaktyka i resocjalizacja). Tematyka badań naukowych jest zgodna z koncepcją kształcenia i efektami kształcenia odnoszącymi się do obszarów, kierunku i specjalności, realizowanych w Wydziale Zamiejscowym AHE w Sieradzu. Wyniki badań naukowych prowadzonych przez

pracowników naukowo-dydaktycznych oraz studentów na kierunku pedagogika AHE w Wydziale Zamiejscowym w Sieradzu prezentowane są w międzynarodowym elektronicznym czasopiśmie naukowym „Kultura i Wychowanie”, periodyku, który od maja 2017 r. wydawany jest przez Akademię Humanistyczno-Ekonomiczną w Łodzi (czasopismo ma przyznane 7 punktów na liście czasopism opublikowanej przez MNiSW - lista B) oraz w „Civitas Hominibus” – 6 punktów na liście czasopism opublikowanej przez MNiSW (lista B).

Badania kadry Wydziału mają istotny walor naukowy, merytorycznie zgodny z koncepcją oraz przyporządkowanymi efektami kształcenia. Są kompleksowe, można je ocenić jako różnorodne i dotyczące aktualnej problematyki.

Prowadzone w jednostce badania naukowe odzwierciedlają się także w planach rozwoju koncepcji kształcenia (zaplanowane kolejne konferencje naukowe i aplikacje projektowe), które mogą mieć wpływ na doskonalenie efektów kształcenia i programu studiów oraz umiędzynarodowienie procesu kształcenia. Wyniki podejmowanych przez Wydział badań naukowych są wykorzystywane na przykład w projektowaniu programu kształcenia na ocenianym kierunku, jak również w jego realizacji i doskonaleniu (por. modyfikacja programu kształcenia i dodanie w roku akad. 2017/2018 specjalności: pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z elementami pomocy społecznej, pedagogika resocjalizacyjna z elementami socjoterapii, edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna oraz wprowadzenie do programu przedmiotów z zakresu kreatywności i innowacyjności, także zmiany w sylabusach przedmiotów: technologie informacyjne, podstawy kreatywności, filozofia, filozofia człowieka i etyka).

Badania naukowe prowadzone w Wydziale Zamiejscowym w Sieradzu mają również wymiar praktyczny. Wynika to z faktu, że przechodzi on z kształcenia na profilu ogólnoakademickim na profil praktyczny. Władze Wydziału deklarują, że dzięki pracy zespołów badawczych w obecnym roku akademickim i współpracy z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi pojawiły się kolejne pomysły dotyczące programów nauczania i realizowanych w ich ramach efektów kształcenia (np. wprowadzenie nowej specjalności: doradztwo zawodowe lub coaching).

W celu zapewnienia możliwości osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku i realizacji programu studiów, w tym w szczególności efektów w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej Wydział aktywizuje także studentów do prac badawczych, organizacji konferencji naukowych i wystąpień naukowych w Wydziale Zamiejscowym w Sieradzu. Studenci są także współorganizatorami konferencji odbywających się na Wydziale lub we współpracy z innymi instytucjami, np. konferencji organizowanych we współpracy z Stowarzyszeniem Abstynentów „Przystań”.

### 1.3.

Efekty kształcenia dla kierunku pedagogika I stopnia o profilu ogólnoakademickim w AHE Wydział Zamiejscowy w Sieradzu zatwierdzono uchwałą nr 5 Senatu Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie określenia efektów kształcenia dla poszczególnych kierunków i poziomów kształcenia. Zestaw kierunkowych efektów obejmuje 20 efektów z zakresu wiedzy, 14 efektów kierunkowych z

zakresu umiejętności, 8 efektów z kompetencji społecznych. Są to wzorcowe efekty kształcenia dla pedagogiki zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 4 listopada 2011 r. w sprawie wzorcowych efektów kształcenia (Dz.U. 2011 nr 253, poz. 1521). W niniejsze efekty zostały włączone efekty kształcenia wynikające ze standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Pozytywnie należy ocenić fakt stworzenia takich, tzw. nauczycielskich efektów, jednak jako niezręczne należy ocenić nie wyodrębnienie ich z puli efektów kierunkowych. Otóż nie ma problemów jeżeli całość efektów (kierunkowe i nauczycielskie) realizowaliby studenci ze specjalności edukacja wczesnoszkolna z wychowaniem przedszkolne. Natomiast skoro w całościowym zestawie efektów są kierunkowe i nauczycielskie, to potencjalni studenci również powinni je osiągnąć. Dla przejrzystości więc należałoby potraktować niniejsze efekty rozdzielnie i nauczycielskie wyłączyć z zestawu kierunkowego.

Pomimo powyższej wskazanej kwestii, to efekty kierunkowe i specjalnościowe są czytelne i zrozumiałe, a także spójne z efektami dla obszarów, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego Uczelnia przyporządkowała kierunek pedagogika.

W zakresie przyporządkowania kierunku do obszarów, dziedzin i dyscyplin, to Uczelnia w raporcie samooceny podaje następująco: obszar nauk społecznych, dziedzina nauk społecznych, dyscyplina pedagogika, psychologia, socjologia; dziedzina nauk prawnych, dyscypliny prawo, nauki o administracji; obszar nauk humanistycznych, dziedzina nauk humanistycznych, dyscypliny filozofia, językoznawstwo, literaturoznawstwo; obszar nauk medycznych, nauk o zdrowiu i kulturze fizycznej, dziedzina nauki o kulturze fizycznej. Jeżeli takie przyporządkowanie wziąć pod uwagę, to należałoby określić je jako błędne, gdyż efektach kształcenia nie odnaleziono by powiązania z niektórymi obszarami, dziedzinami i dyscyplinami. Jednak w opisie efektów kształcenia znajdujących się w załączniku do raportu oceniany kierunek, przyporządkowano do obszaru nauk społecznych, dziedziny nauk społecznych, dyscyplin pedagogika, psychologia oraz obszaru nauk humanistycznych, dziedziny nauk humanistycznych, dyscypliny językoznawstwo, kulturoznawstwo. Niniejsze przyporządkowanie potwierdzono również podczas wizytacji. W tym kontekście nie sposób odnaleźć w zaprojektowanych efektach zbieżności z dyscyplinami językoznawstwo, kulturoznawstwo. Poza tym niniejsze przyporządkowanie nie budzi zastrzeżeń, a wskazany zakres obszarów, dziedzin i dyscyplin posiada swoje odzwierciedlenie w przyjętych efektach kształcenia. Zaprojektowane efekty uwzględniają przygotowanie studentów studiów I stopnia do prowadzenia badań naukowych. W zbiorze efektów uwzględnione są spójne z efektami kierunkowymi, efekty z zakresu praktyk studenckich, a także znajomości języka obcego, a w dokumentacji uczelnianej znajdują się sylabusy do przedmiotów język obcy i praktyka.

### **Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron**

1. Koncepcja kształcenia kierunku pedagogika zgodna jest z misją i strategią rozwoju Uczelni. Odpowiada ona celom określonym w strategii Jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości.
2. Koncepcja kształcenia jest wynikiem m.in. konsultacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym.
3. Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie obszarów wiedzy humanistycznej i społecznej, odpowiadających obszarom kształcenia, do których kierunek został

przyporządkowany, w dziedzinie i oraz dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia, a także wykorzystuje wyniki badań w projektowaniu programu kształcenia na ocenianym kierunku, jak również w jego realizacji i doskonaleniu. Silną stroną jest kompleksowość, różnorodność i aktualność problematyki, kierunków badań prowadzonych jednostce.

4. Badania naukowe i ich wyniki są wykorzystywane w programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku pedagogika.
5. Problematyka i kierunki badań realizowanych w jednostce są zgodne z zakresem pedagogiki oraz dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia, zapewniają możliwość osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów kształcenia, a także realizacji programu studiów.
6. Badania naukowe prowadzone przez kadrę umożliwiają studentom osiągnięcie efektów kształcenia w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej.
7. Prowadzone w jednostce badania naukowe mają znaczący wpływ na koncepcję kształcenia oraz na plany jej rozwoju (przede wszystkim na określenie i doskonalenie efektów kształcenia i programu studiów).
8. W zestaw efektów kierunkowych zostały włączone efekty kształcenia wynikające ze standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Pozytywnie należy ocenić fakt stworzenia takich, tzw. nauczycielskich efektów, jednak jako niezręczne należy ocenić nie wyodrębnienie ich z puli efektów kierunkowych.
9. Sformułowane efekty kierunkowe i tzw. nauczycielskie są zrozumiałe oraz czytelne, a także zbieżne z efektami dla obszarów, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego kierunku pedagogika przyporządkowano.
10. Słabą stroną jest to, że w przyjętym opisie efektów kształcenia nie sposób odnaleźć zbieżności z dyscyplinami językoznawstwo, kulturoznawstwo.

### **Dobre praktyki**

Wydawanie przez AHE elektronicznego czasopism naukowych: „Kultura i Wychowanie”, periodyku, który ma przyznane 7 punktów na liście czasopism opublikowanej przez MNiSW (lista B) i „Civitas Hominibus” – 6 punktów na liście czasopism opublikowanej przez MNiSW (lista B).

### **Zalecenia**

1. Dla przejrzystości należy rozdzielić efekty kierunkowe i tzw. nauczycielskie z jednego zestawu, tzn. te drugie wyłączyć z zestawu kierunkowego.

## **Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia**

2.1. Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia

2.2. Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia

2.3.Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

## **2.4.Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2**

### **2.1.**

W WZ w Sieradzu na ocenianym kierunku prowadzone są studia I w formie niestacjonarnej. Zaplanowano je w 6 semestrach, podczas których student powinien osiągnąć 180 pkt ECTS. Struktura programu studiów obejmuje określone moduły zajęć, tj.: A. Przedmioty kształcenia ogólnego (O) - liczba godzin kontaktowych na st. stacjonarnych/st. niestacjonarnych 150/67 godz. – 8 pkt. ECTS; B. Przedmioty kształcenia podstawowego (P) - liczba godzin kontaktowych na st. stacjonarnych/st. niestacjonarnych 550/248 godz. – 36 pkt. ECTS; C. Przedmioty kształcenia kierunkowego (K) - liczba godzin kontaktowych na st. stacjonarnych/st. niestacjonarnych 580/328 godz. – 43 pkt. ECTS; D. Przedmioty do wyboru - liczba godzin kontaktowych na st. stacjonarnych/st. niestacjonarnych 285/196 godz. – 21 pkt. ECTS; E. Przedmioty kształcenia specjalnościowego (S) - liczba godzin kontaktowych na st. stacjonarnych/st. niestacjonarnych pedagogika resocjalizacyjna 616/336 godz. – 67 pkt. ECTS; edukacja wczesnoszkolna i wychowanie przedszkolne 615/336 godz. – 67 pkt. ECTS. W programie studiów na studiach I stopnia liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z języka obcego wynosi 14. Natomiast przedmiotowi wychowane fizyczne nadaje się 1 pkt. ECTS.

Prawidłowo wyodrębniono niniejsze moduły, a sekwencja przedmiotów w nich zawartych nie budzi zastrzeżeń, co daje możliwość zrozumienia związków pomiędzy poszczególnymi treściami przyswajanymi na poszczególnych zajęciach. Warto zauważyć, iż przedmioty z modułu specjalnościowego realizowane są od 3 semestru, z chwilą wyboru przez studentów określonej specjalności.

Po analizie programów kształcenia należy wskazać na trafność doboru form zajęć dydaktycznych w postaci wykładów, ćwiczeń/konwersatoriów/seminariów i laboratoriów/warsztatów. Proporcja liczby godzin przypisanych tym formom nie budzi zastrzeżeń, a nakład pracy studenta mierzonego liczbą punktów ECTS, celem osiągnięcia efektów kształcenia dla danego modułu kształtuje się na prawidłowym poziomie. Proporcje przypisane poszczególnym formom prowadzenia zajęć wynoszą: na studiach niestacjonarnych: wykłady – 376 godz., projekty 304 godz., ćwiczenia, konwersatoria i seminaria – 579 godz., laboratoria i warsztaty – 60 godz..

Na realizowanej specjalności, tzw. nauczycielskiej – Edukacja wczesnoszkolna i wychowanie przedszkolne – dobór treści programowych jest zgodny z standardami kształcenia nauczycieli (rozporządzenie MNiSW z dn. 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela). Należy jednak wskazać w tym kontekście, iż pomimo spełnienia formalnych wymogów, to jednak bardzo wąsko potraktowano moduł specjalnościowy, a tym samym skromny zakres treści specjalnościowych, które to powinny dookreślać i profilować daną specjalność. Przykładowo istotne przedmioty takie jak: Edukacja przyrodniczo-społeczna z metodyką, Edukacja matematyczna z metodyką, Edukacja muzyczna z metodyką, Edukacja plastyczna z metodyką, realizowane są wymiarze po 16 godz. Przecież na tych przedmiotach, ale i na innych, studenci powinni osiągnąć treści zarówno z zakresu edukacji oraz metodyki i obydwu z poziomu przedszkola, a także szkoły podstawowej klas I-III. Zatem znaczenie ma tutaj czas realizacji przedmiotów, by w sposób

rzetelny, kompleksowy i wyczerpujący przygotować studentów do pracy na określonym etapie edukacyjnym.

Czas trwania kształcenia i szacowanego nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS określonego dla programu studiów tejże specjalności zgodny jest z wymaganiami określonymi w standardach.

Podobnie, jak przy specjalności nauczycielskiej, tak i tutaj blok specjalnościowy jest skąpo potraktowany. Biorąc pod uwagę jakościowy wymiar kształcenia, należałoby poszerzyć go, by pełniej przygotować studentów do pracy resocjalizacyjnej ze specyficzną klientelą.

Podczas wizytacji ZO PKA nie zauważył problemów z liczebnością grup na poszczególnych zajęciach, co sprzyja osiąganiu przez studentów założonych efektów kształcenia. Zagadnienie liczebności grup regulowana jest w Uczelni decyzją Prorektora ds. Kształcenia Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi z dnia 1 października 2016 r., gdzie podaje się, iż „Grupa dziekańska powinna liczyć 25-30 osób”, a „Grupa seminaryjna powinna liczyć 12-18 osób.”

Organizacja procesu kształcenia na ocenianym kierunku regulowana jest zarządzeniem Rektora Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi z dnia 30 maja 2017 r. w sprawie organizacji roku akademickiego 2017/2018. W planie zjazdów zajęcia na studiach niestacjonarnych w roku akademickim 2017/2018 na ocenianym kierunku winny odbywać się w trakcie 16 dwudniowych zjazdów - 8 z semestrze zimowym i 8 w semestrze letnim (decyzja nr 1 Dziekana Wydziału Zamiejscowego w Sieradzu AHE w Łodzi z dnia 01 lipca 2017 r. w sprawie: zatwierdzenia terminów zjazdów na rok akademicki 2017/2018). Zajęcia weekendowe (sobota-niedziela) odbywają się w godzinach 8.00-20.00. Przerwy między zajęciami są w wymiarze 15 minut. Obowiązuje także jedna dłuższa przerwa tzw. obiadowa, w wymiarze 45 minut.

Przyjęto, co wynika z sylabusów, iż 1 punkt ECTS odpowiada efektom kształcenia, których uzyskanie wymaga od studenta nakładu 25 godzin pracy (uchwała nr 6 Senatu Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi z dnia 24 września 2015 r. w sprawie aktualizacji i doprecyzowania wytycznych planów studiów i programów kształcenia zawartych w Wewnętrznym Systemie Zapewniania Jakości Kształcenia).

Analiza programów kształcenia pod kątem wyboru studenta pozwala na stwierdzenie o spełnieniu wymogu zapewnienia studentowi elastyczności w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku. Wskazać należy, iż na ocenianym kierunku I stopnia specjalność jest wyborem studenta (67 pkt. ECTS), dodatkowo w programie kształcenia znajduje się blok „Przedmioty do wyboru” (21 pkt.).

Po analizie sylabusów przedmiotowych pod kątem zamieszczonych w nich treści zajęć proponowanych przez koordynatorów poszczególnych przedmiotów należy całościowo podkreślić różnorodność w zakresie doboru treści programowych, jak również zachowują zgodność z aktualnym stanem wiedzy i tematyką prowadzonych badań naukowych, zarówno w zakresie obszaru nauk społecznych, w tym pedagogiki, jak i obszarze nauk humanistycznych, do których oceniany kierunek został przyporządkowany.

Ponadto w programie kształcenia uwzględniono taki dobór treści kształcenia, który zapewnia studentom I stopnia przygotowanie do prowadzenia badań, szczególnie może to się odbywać na zajęciach takich jak: Seminarium dyplomowe, Metody badań pedagogicznych.

W sylabusach koordynatorzy przedmiotów w zależności od prowadzonych zajęć wybierają określone metody dydaktyczne. Są nim m.in.: wykład, analiza indywidualnego przypadku, dyskusja dydaktyczna, ćwiczenia praktyczne, metoda projektowa, gry dydaktyczne, metoda warsztatowa, techniki dramowe, pokaz, wykład z prezentacją multimedialną, analiza tekstów z dyskusją, dyskusja panelowa, prezentacja multimedialna, instruktaż, analizowanie i rozwiązywanie problemów i in.

Nauczyciele podają różnorodne metody i trafnie je dobierając w zależności od rodzaju i formy zajęć. Daje to możliwości osiągnięcie zaprojektowanych efektów kształcenia.

W WZ w Sieradzu na ocenianym kierunku Dziekan określa sposób organizacji i realizacji procesu dydaktycznego, w tym warunki kształcenia przez studentów z niepełnosprawnością. Studenci ci mogą korzystać w tym zakresie z dwóch kształcenia prowadzonych w oparciu o tzw. indywidualną organizację studiów oraz indywidualny tok studiów. Prócz tego posiadają możliwość korzystania ze zindywidualizowanych form kształcenia, a także z indywidualnych konsultacji z wykładowcami.

## 2.2.

W WZ w Sieradzu na kierunku pedagogika proces monitorowania efektów kształcenia stanowią m.in. prace etapowe, tj. egzaminacyjne, zaliczeniowe oraz prace dyplomowe. W sylabusach nauczyciele akademicy prezentują w formie tabelarycznej „Metody weryfikacji efektów kształcenia”. Wskazuje się tam na: egzamin pisemny, egzamin ustny, kolokwium, projekt, aktywność na zajęciach, praca pisemna, zadania e-learningowe, inne. Pojawiają się sylabusy, w których koordynatorzy zaznaczają z dostępnych możliwości „inne”, nie precyzując jakie to są metody i co kryje się pod tym pojęciem (np. Wczesne wspomaganie rozwoju, Edukacja polonistyczna z metodyką, Edukacja zdrowotna i ekologiczna). W sylabusach określa się także tabelarycznie kryteria oceny (na ocenę 2, 3, 4, 5) w odniesieniu do poszczególnych założonych efektów kształcenia. Prowadzący do każdego założonego efektu kształcenia stawiają kryteria, jakie student powinien posiadać, by osiągnąć efekt na ocenę od 2 do 5. Wydaje się, iż takie uszczegóławianie osiągnięcia każdego efektu na poszczególną ocenę, jest niezwykle trudnym i wydaje się, że nie weryfikowalnym procesem. W ocenie eksperckiej ZO PKA należałoby zastanowić się nad przyjętą koncepcją weryfikacji efektów i ją uprościć. Obecna koncepcja może stwarzać problemy, co do możliwości określenia przez nauczyciela, który efekt, w jakim czasie, i jaką metodą został zweryfikowany na poszczególną ocenę. Brzmi to co najmniej skomplikowanie.

Po analizie sylabusów należy wskazać na zazwyczaj różnorodność stosowanych metod weryfikacji efektów kształcenia. Należy uznać, iż obrano je trafnie w odniesieniu do formy i specyfiki przedmiotu i efektów kształcenia. Daje to możliwość oceny stopnia ich osiągnięcia przez studentów. W związku z powyższym można mówić o wiarygodności i porównywalności wyników ocen. Od reguły zdarzają się także takie sytuacje, w których pod wątpliwość należy poddać trafność zastosowanych metod, bądź ich niedostateczną ilość i brak pełnej adekwatności w odniesieniu do zaprojektowanych efektów kształcenia, już wręcz nieweryfikowanym jest sytuacja, o której mowa wyżej, czyli określenie stopnia osiągnięcia poszczególnego efektu na ocenę 2,3,4,5. Otóż przykładowo przedmiot: Świadomość okazywania emocji, forma warsztatowa, metoda weryfikacji efektów to aktywność na zajęciach, przy założonych 4 efektów z wiedzy, 3 z umiejętności i 2 z kompetencji

społecznych; przedmiot: Metody kształcenia, forma ćwiczeniowa, metoda weryfikacji efektów to kolokwium i aktywność na zajęciach, przy założonych 3 efektów z wiedzy, 5 z umiejętności i 3 z kompetencji społecznych.

ZO PKA dokonał także przeglądu prac etapowych. Na wizytowanym kierunku ocenianie etapowe nie budzi większych zastrzeżeń.

Wizytując oceniany kierunek ZO PKA dokonał także przeglądu protokołów zaliczeniowych i egzaminacyjnych, których prowadzenie i dokumentowanie należy ocenić pozytywnie. W analizowanych protokołach oceny są zazwyczaj zróżnicowane (np. sesja zimowa 2017/2018 st. niestacjonarne – Wczesne wspomaganie, sem. 3/ćwiczenia; Prawne systemy edukacji, sem. 3/ćwiczenia). Pojawiają się również i takie, w których widnieją same oceny bardzo dobre. Nie jest wykluczone, że studenci osiągnęli na wskazanych przedmiotach efekty kształcenia na identycznym poziomie. Warto jednak przyrzeć się niniejszej sytuacji, szczególnie pod względem sposobów weryfikacji efektów kształcenia. Przykładowe protokoły z samymi ocenami bardzo dobrymi: sesja zimowa 2017/2018 st. niestacjonarne - Konstruktywne rozwiązywanie konfliktów, sem. 3/warsztat; Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, sem. 3/ćwiczenia; edukacja muzyczna z metodyką, sem. 5/ćwiczenia.

Ważnym i ostatecznym weryfikatorem efektów kształcenia jest proces dyplomowania, który na ocenianym kierunku proceduralnie należy uznać za właściwy z szeregiem wytycznych i zasad regulujących dyplomowanie (np.. zarządzenie Rektora AHE w Łodzi z dnia 10 stycznia 2012 r. w sprawie: wprowadzenia zmian w Regulaminie Dyplomowania Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi oraz ustalenie tekstu jednolitego). Tematy prac dyplomowych zatwierdzane są przez Radę Programową Kierunku. ZO PKA dokonał analizy prac dyplomowych obronionych na kierunku pedagogika (załącznik 3 Część II raportu). Wskazać należy w nich na pojawiające się w pracach usterki w zakresie opracowania części metodologicznej, a także umiejętności interpretacji i analizy materiału badawczego. W niektórych przypadkach recenzje sporządzone przez opiekuna pracy i recenzenta nie zawierają podstaw wystawionych ocen i bywają zawyżone. Niniejsze uwagi obniżają merytoryczną stronę procesu dyplomowania. Powyższe wpływa na brak pełnej wiarygodności i porównywalności w procesie sprawdzania i oceniania efektów, a tym samym wyników ocen studenckich.

Na Wydziale Nauk Pedagogicznych funkcjonuje „Procedura rozwiązywania konfliktów w Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi”, gdzie czytamy m.in., iż student w sytuacji powstałego konfliktu „(...) może liczyć na wsparcie osób i działów wchodzących w skład struktury organizacyjnej AHE w Łodzi wraz z jej Wydziałami Zamiejscowymi. Może skontaktować się bezpośrednio podczas prowadzonych dyżurów, mailowo, telefonicznie, a także za pomocą poczty tradycyjnej z: - Prodziekanem kierunku, - Pełnomocnikiem Rektora ds. Studenckich, - przedstawicielami Samorządu Studentów, - Dziekanatem, - Działem Obsługi Finansowej Studenta, - Rzecznikiem Praw Studenta, - Rzecznikiem Osób Niepełnosprawnych, - Pełnomocnikiem Rektora ds. Studiów Zdalnych, - Koordynatorem Projektu Erasmus+ w sprawach dotyczących wymiany studenckiej”.

#### *Praktyki zawodowe*

W efekcie przeprowadzonej wizytacji, potwierdzono zapisy dotyczące praktyk zamieszczone w raporcie samooceny, zgodnie z którymi celem studenckich praktyk zawodowych na WZ AHEŁ w Sieradzu jest weryfikacja i uzupełnienie wiedzy teoretycznej zdobytej w czasie studiów oraz

zapoznanie z praktycznymi zastosowaniami nabytych umiejętności i kwalifikacji. Praktyki zawodowe to także okazja do pogłębionej interakcji między teorią a praktyką oraz wytworzenia szczególnej refleksji nad wspomnianą relacją. Ponadto celem praktyk zawodowych jest poznanie podstawowych metod, form oraz narzędzi pracy, sposobu prowadzenia dokumentacji przez zakład pracy, zapoznanie się z planowaniem pracy oraz prowadzeniem dokumentacji.

Praktyki, poza możliwością nabycia przez studentów pewnego zakresu doświadczenia zawodowego, dającego możliwość podjęcia przyszłych obowiązków zawodowych w różnego rodzaju podmiotach, służą również nawiązaniu kontaktów zawodowych, a także mogą stanowić okazję do rozpoczęcia pracy zawodowej w miejscu odbywania praktyk.

#### *Dokumentacja praktyk*

Dzienniki praktyk – przedstawione podczas wizytacji dzienniki praktyk były wypełnione bardzo rzetelnie zarówno przez studentki, jak i opiekunów praktyk.

Należy jednak wskazać, że opisy formułowane przez opiekunów praktyk z ramienia podmiotu przyjmującego, choć zawierają oceny, to nie odnoszą się, albo odnoszą się w niewielkim stopniu (i to w sposób niebezpośredni) do założonych efektów kształcenia dla praktyk. W związku z tym rekomendowanym rozwiązaniem jest wprowadzenie wystandaryzowanych narzędzi oceny/opiniowania studentów odbywających praktyki przez opiekuna praktyk ze strony podmiotu przyjmującego (ankieta, formularz zawierający pytania/zagadnienia odnoszące się w sposób czytelny i zrozumiały (przystępny język) do efektów kształcenia przypisanych do praktyk zawodowych.

Formułowane opisy mają raczej charakter referencji do zatrudnienia, i być może w tej formie mogłyby być wykorzystywane przez studentów.

Dodatkową formą dokumentacji jest „Ankieta dla przedstawiciela instytucji”. Adresaci są informowani, że ankieta „stanowi informację zwrotną dla osób odpowiedzialnych za formułowanie programu kształcenia i służy jego doskonaleniu”. Ponadto są proszeni o „określenie w jakim stopniu poszczególne efekty uważają [oni] za istotne z punktu widzenia kształcenia na danym kierunku”. Oceny są dokonywane na skali 1-5, gdzie 1 oznacza zdecydowanie nieistotny, a 5 - zdecydowanie istotny. Konstrukcja ankiety i sposób formułowania efektów kształcenia w tabeli może sugerować, że ankieta dotyczy osiągnięcia efektów kształcenia przez studenta/kę, tym bardziej, że nagłówek ankiety dotyczy konkretnej studentki: kierunek, nazwisko, nr albumu, opiekun praktyk, tryb studiów, rok studiów. Przykład: „Student ma podstawową wiedzę z zakresu realizowanego kierunku studiów”; „Student wykorzystuje zdobytą wiedzę do rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy zawodowej”. Adresaci ankiety mają również możliwość wskazania propozycji uwzględnienia w sylabusie nowych efektów kształcenia. W dokumentacji praktyk brakuje zatem oceny przedstawiciela podmiotu przyjmującego studentów na praktyki, która wprost odnosi się do efektów kształcenia.

Do dokumentacji praktyk dołączana jest jedynie informacja o zaliczeniu, bez wskazania ze strony uczelnianego opiekuna praktyk oceny, ani stopnia osiągnięcia efektów kształcenia (zdjęcie1; zdjęcie 2). Nie ma nawet wskazanych danych studenta/ki, do której zaliczenie się odnosi.

#### *Zaliczenie praktyk*

W Wydziale Zamiejscowym w Sieradzu Akademii-Humanistyczno Ekonomicznej w Łodzi

praktyki studenckie kończą się zaliczeniem bez oceny. Zaliczenie praktyk obejmuje następujące kryteria:

- wypełniony dzienniczek praktyk;
- rozmowy, dyskusje /konsultacje z opiekunem praktyk;
- omawianie praktyk w grupie studentów;
- monitoring opiekuna praktyk.

Przy tak sformułowanych kryteriach brak zaliczenia praktyk nie będzie wynikać z nieosiągnięcia efektów kształcenia, a jedynie z poważnego uchybienia standardom i zasadom obowiązującym w miejscu praktyk albo z nieobecności studenta.

Należy wskazać, że udoskonalony sylabus został już opracowany i będzie obowiązywać na profilu praktycznym w roku akademickim 2018/2019.

Zgodnie z §8 I §9 zarządzenia Rektora AHE w Łodzi z dnia 14 marca 2010 r. w sprawie wprowadzenia nowego regulaminu studenckich praktyk zawodowych w Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi od roku akademickiego 2017/2018: (§8) „1. Opiekun praktyki może zaliczyć studentowi wykonywaną przez niego pracę zawodową, w tym także za granicą, jeżeli jej charakter daje możliwość realizacji programu praktyki oraz osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, z zastrzeżeniem o którym mowa w ust. 2.; 2. Zaliczenie pracy zawodowej na poczet praktyki studenckiej następuje, o ile nie sprzeciwiają się temu przepisy powszechnie obowiązujące, obowiązujący na danym kierunku program praktyki studenckiej i jest to zgodne z uchwałą Senatu oraz zarządzeniem Rektora w sprawie warunków ubiegania się o możliwość zaliczenia pracy zawodowej na poczet zawodowych praktyk studenckich. (§9) Student może ubiegać się o zwolnienie w części z odbycia praktyki jeżeli w okresie bezpośrednio przed podjęciem studiów był lub jest zatrudniony w zakładzie pracy lub odbywał w nim staż, jeżeli: a) charakter pracy i zakres wykonywanych zadań jest zgodny z programem praktyk studenckich i daje możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia w ramach praktyki; b) student załączy zaświadczenie z zakładu pracy poświadczające co najmniej trzymiesięczny okres zatrudnienia i wypracowaną liczbę godzin odpowiednią do zaliczonej części praktyki. 2. Zwolnienie z części praktyki następuje na pisemny wniosek studenta złożony do uczelnianego opiekuna praktyk na danym kierunku studiów, po stwierdzeniu zgodności wykonywanej pracy i wykonywanych zadań z programem praktyk. c) (powinno być „a”) Student zwolniony z obowiązku odbycia części praktyki studenckiej zachowuje przypisane jej punkty ECTS bez pomniejszania jej puli”.

Odnosząc zapisy do praktyki stosowanej na wizytowanej uczelni, opiekunowie praktyk starają się namawiać studentów (niesformalizowane oczekiwanie) do odbycia praktyki poza miejscem pracy ze względu na fakt, że praktyki odbywane w innym miejscu pozwalają często zdobyć nowe i/lub rozwinąć, albo zweryfikować posiadane umiejętności i kompetencje, ponieważ zmiana otoczenia wymusza większą refleksyjność w działaniu i podejmowanych decyzjach.

Warto zaznaczyć, że w przypadku, gdy nie udaje się namówić studentów na odbywanie praktyk w innym miejscu, oczekuje się od nich rejestrowania w dzienniku praktyk aktywności zawodowej na takiej samej zasadzie, jak oczekuje się tego od studentów odbywających praktyki w trybie zwykłym. Stosowanie takiego rozwiązania potwierdza analiza przedstawionych dzienników praktyk.

*Miejsca praktyk*

Uczelnia przedstawia studentom wykaz instytucji i organizacji rekomendowanych jako miejsce odbywania praktyk. Student ma również prawo złożyć swoje propozycje terminu i miejsca odbywania praktyki oraz uzyskać zgodę na odbywanie praktyki w innej instytucji, o ile charakter wykonywanych czynności będzie zgodny z programem praktyk, a zakład pracy wyznaczy opiekuna merytorycznego. Specyfika kierunku, charakteru praktyk i miejsc praktyk ogranicza możliwość odbycia praktyk w „niewłaściwym miejscu” lub braku możliwości osiągnięcia efektów kształcenia.

Warto zauważyć, że opiekunami praktyk w miejscach praktyk są często absolwenci WZ AHEŁ w Sieradzu, co pozwala budować również relacje społeczne mające wpływ na funkcjonowanie społeczności. Specyfika lokalna powoduje, że relatywnie mała skala działalności uczelni pozwala odpowiadać na stosunkowo dużą chłonność rynku pracy i dostrzegane zapotrzebowanie na absolwentów kierunku, jakim jest pedagogika.

#### *Kontrola praktyk*

Kontrola praktyk jest realizowana w sposób formalny (telefoniczny) i nieformalny – pracujący na uczelni dydaktycy-praktycy kontrolują praktykantów w swoich miejscach pracy. Z rozmów z opiekunami praktyk wynika, że kontrola praktykantów pozwoliła na rozpoznanie problemów psychologicznych i psychicznych jednej ze studentek, która okaleczała się podczas praktyk. Dzięki kontroli udało się podjąć działania mające na celu zapewnienie opieki i wsparcia studentce.

#### **Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron**

Mocne strony – dobre relacje z podmiotami oferującymi miejsca praktyk. Maksymalna szansa osiągnięcia efektów kształcenia wynikająca ze specyfiki kierunku, miejsca praktyk i relacji (dydaktycy zatrudnieni też w miejscu praktyk). Czytelny podział czasu praktyk na praktykę asystencką trwającą 30 godzin (głównie obserwacja, analiza i wnioskowanie) oraz specjalnościową (120 godzin – aktywny udział i podejmowanie samodzielnych działań) – szeroko opisane w *Programie zawodowych praktyk studenckich na kierunku pedagogika*.

Słabe strony – brak ocen z praktyk (jedynie zaliczenie bez oceny); brak wystandaryzowanego narzędzia obejmującego sformułowane w przystępny sposób efekty kształcenia, pozwalającego na weryfikowanie stopnia osiągnięcia poszczególnych efektów oraz porównywalności osiągnięć studentów.

#### **2.3.**

Warunki i tryb rekrutacji na rok akademicki 2017/2018 w WZ w Sieradzu regulowała uchwała nr 1 Senatu Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi z dnia 23 marca 2016 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji, w tym prowadzonej w drodze elektronicznej, dla poszczególnych kierunków studiów, prowadzonych w roku akademickim 2017/2018. W §2. ust. 1 czytamy: „Wstęp na studia jest wolny”. Natomiast w §3. ust. 1: „Warunkiem podjęcia studiów pierwszego stopnia jest posiadanie świadectwa dojrzałości”. W §5. czytamy o dokumentach, jakie kandydat na studia jest zobowiązany złożyć podczas rekrutacji. Brak jest jednak określenia kryteriów, które będą brane pod uwagę przy rekrutacji. Nie wiadomo zatem, czy rekrutacja posiada charakter konkursu (rankingu) ocen, punktów uzyskanych na świadectwie maturalnym, jakie więc przedmioty ze świadectwa dojrzałości ewentualnie będą/są brane pod uwagę przy rekrutacji. Wiadomo, o czym wskazano wyżej, iż do postępowania kwalifikacyjnego dopuszczeni są kandydaci, którzy złożą odpowiednie dokumenty. Zapisy

uchwały rekrutacyjnej są przyjrzyście, choć trudno na ich podstawie, albo ich braku określić, czy zasady przy doborze kandydatów na studia w procesie kwalifikacyjnym zapewniają poprawny dobór kandydatów na ocenianym kierunku.

W AHE w Łodzi obowiązuje uchwała nr 8 Senatu Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi z dnia 27 czerwca 2017 r. w sprawie przyjęcia zmian w Regulaminie potwierdzania efektów uczenia się w Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi (walidacji). Załącznikiem na 1 do niniejszej uchwały stanowi Regulamin potwierdzania efektów uczenia się w Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi. Obowiązuje także zarządzenie Rektora Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi z dnia 1 września 2017 r. w sprawie określenia kierunków studiów AHE w Łodzi, na których może być prowadzona procedura walidacyjna. W §1 zarządzenia czytamy, iż procedura potwierdzenia efektów kształcenia zdobywanych poza systemem studiów wyższych w ramach edukacji pozaformalnej i nieformalnej nie może być stosowana na kierunkach prowadzonych m.in. w Wydziałach Zamiejscowych Uczelni.

### **Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron**

1. Mocną stroną jest poprawność wyodrębnienia modułów zajęć w ramach planu studiów, a sekwencja przedmiotów w nich zawartych nie budzi zastrzeżeń
2. Na realizowanej specjalności, tzw. nauczycielskiej - Edukacja wczesnoszkolna i wychowanie przedszkolne – dobór treści programowych jest zgodny z standardami kształcenia nauczycieli (rozporządzenie MNiSW z dn. 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela). Należy jednak wskazać w tym kontekście, iż pomimo spełnienia formalnych wymogów, to jednak wąsko potraktowano moduł specjalnościowy, a tym samym skromny zakres treści specjalnościowych, które to winny dookreślać i profilować daną specjalność. Przykładowo istotne przedmioty takie jak: Edukacja przyrodniczo-społeczna z metodyką, Edukacja matematyczna z metodyką, Edukacja muzyczna z metodyką, Edukacja plastyczna z metodyką, realizowane są wymiarze po 16 godz. Przecież na tych przedmiotach, ale i na innych, studenci powinni osiągnąć treści zarówno z zakresu edukacji oraz metodyki i obydwu z poziomu przedszkola, a także szkoły podstawowej klas I-III. Zatem znaczenie ma tutaj czas realizacji przedmiotów, by w sposób rzetelny, kompleksowy i wyczerpujący przygotować studentów do pracy na określonym etapie edukacyjnym.
3. Proporcja liczby godzin przypisanych formom kształcenia nie budzi zastrzeżeń, a nakład pracy studenta mierzonego liczbą punktów ECTS, celem osiągnięcia efektów kształcenia dla danego modułu kształtuje się na prawidłowym poziomie.
4. W programie kształcenia istnieje różnorodność w zakresie doboru treści programowych, a także ich aktualność i zgodność z aktualnym stanem wiedzy oraz praktyki badawczej w obszarze do którego kierunek został przyporządkowany.
5. Program kształcenia na ocenianym kierunku spełnia wymóg zapewnienia studentowi elastyczności w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS.

6. Na specjalności pedagogika resocjalizacyjna podobnie, jak przy specjalności nauczycielskiej, blok specjalnościowy jest skąpo potraktowany. Należałoby poszerzyć go, by pełniej przygotować studentów do pracy resocjalizacyjnej ze specyficzną grupą osób.
7. Metody kształcenia są różnorodne i specyficzne oraz raczej trafnie dobrane do rodzaju i charakteru prowadzonych zajęć. Daje to możliwość osiągnięcia przez studentów zaprojektowanych efektów kształcenia.
8. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jawi się jako przejrzysty oraz zapewniający rzetelność i porównywalność wyników, a także ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W sylabusach jednak występuje znaczne uszczegółowianie osiągnięcia każdego efektu na poszczególną ocenę. Jest to niezwykle trudne i wydaje się, że nie weryfikowalne. Obecna koncepcja może stwarzać problemy, co do możliwości określenia przez nauczyciela, który efekt, w jakim czasie, i jaką metodę został zweryfikowany na poszczególną ocenę.
9. Proceduralnie proces dyplomowania należy ocenić pozytywnie. Jednak analiza prac dyplomowych wykazała usterki i błędy w zakresie opracowania części metodologicznej prac, a także interpretacji materiału badawczego. W niektórych przypadkach recenzje sporządzone przez opiekuna pracy i recenzenta nie zawierają podstaw wystawionych ocen i bywają zawyżone.
10. W zasadach rekrutacyjnych na I stopniu nie zostały określone szczegółowe kryteria rekrutacyjne, co powoduje, iż zasady rekrutacji przy doborze kandydatów na studia w procesie kwalifikacyjnym mogą nie zapewniać poprawnego doboru kandydatów na ocenianym kierunku.

#### **Dobre praktyki -----**

#### **Zalecenia .....**

1. Na realizowanej specjalności, tzw. nauczycielskiej – Edukacja wczesnoszkolna i wychowanie przedszkolne dokonać analizy programu studiów pod kątem możliwości poszerzenia modułu specjalnościowego identyfikującego określonej specjalności.
2. Na specjalności pedagogika resocjalizacyjna dokonać analizy programu studiów pod kątem możliwości poszerzenia modułu specjalnościowego, by pełniej przygotować studentów do pracy resocjalizacyjnej ze specyficzną grupą osób.
3. Dokonać przeglądu metod weryfikacji i oceniania efektów kształcenia pod kątem ich trafności.
4. W ocenie eksperckiej ZO PKA należałoby zastanowić się nad przyjętą w sylabusach bardzo szczegółową koncepcją weryfikacji efektów i ją uprościć. Przy obecnym zapisie określanie jaki efekt został osiągnięty na jaką ocenę (2-5) jest trudnym procesem.
5. W kontekście pojawiających się w pracach dyplomowych usterek metodologicznych, jak również w zakresie umiejętności interpretacji i analizy materiału badawczego, dokonać pełniejszej ich weryfikacji celem wyeliminowania występujących usterek.

6. W związku z występowaniem w części prac dyplomowych zawyżonych ocen, wprowadzić taki system oceny prac dyplomowych, by zapewniał on rzetelność ocen i ich porównywalność.
7. Określić w uczelnianych regulacjach rekrutacyjnych kryteria na I stopień, tj. m.in. określić przedmioty objęte postępowaniem kwalifikacyjnym dla kandydatów legitymujących się świadectwem dojrzałości.
8. Wprowadzenie wystandaryzowanego narzędzia oceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia opracowanego w przystępny sposób dla opiekuna praktyk w miejscu praktyk; Przeprowadzenie analizy rozwiązania stosowanego w AHE w Wodzisławiu Śląskim pozwalającego na zaliczenia pracy w poczet praktyk tylko w wymiarze 50% czasu praktyk; W odniesieniu do efektów kształcenia sformułowanych w przedstawionym projekcie sylabusu praktyk studenckich **na profilu ogólnoakademickim** należy zwrócić uwagę na proporcje efektów przypisanych do wiedzy (2), wobec odnoszących się do umiejętności (2) i kompetencji społecznych (1). Jednocześnie istotne jest wskazanie, że efekt W02 dotyczy obserwowania formalnych i nieformalnych relacji między uczestnikami działalności placówki (wychowankowie/uczniowie – opiekunowie/nauczyciele – rodzice/dorośli itp.), dynamiki grupowej, reakcji na różnego typu postawy i działania – w opinii EP - przy założeniu, że obserwacja ta wiąże się z wyciąganiem wniosków oraz krytyczną refleksją – są to efekty kształcenia, które należy przypisać do umiejętności, a ze względu na analityczny charakter wnioskowania, również do kompetencji. Efekt kształcenia K01 dla praktyk zawodowych odnosi się do umiejętności analitycznych i interpretacyjnych, ale w uogólnionej formie. Warto rozważyć wprowadzenie w dzienniku praktyk pola dotyczącego poszczególnych relacji i działań, których wypełnienie w większym stopniu pozwoli weryfikować osiągnięcie efektów kształcenia. W odniesieniu do zapisów regulaminu praktyk (§9) należy zwrócić uwagę, że na profilu praktycznym nie powinno być możliwości ZWALNIANIA z praktyk, ponieważ jest ona obowiązkowa. Można natomiast przyjąć, że na podstawie pracy zawodowej i pod warunkiem osiągnięcia efektów kształcenia można część lub całość praktyki w ten sposób ZALICZYĆ.

### **Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia**

- 3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia
- 3.2. Publiczny dostęp do informacji

#### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3**

##### **3.1.**

W Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi funkcjonuje kompleksowy system kontroli jakości kształcenia, na który składają się następujące jednostki: Centrum Zapewniania Jakości Kształcenia, Dział Jakości Kształcenia Zdalnego, Komisja Jakości Kształcenia. Centrum Zapewniania Jakości Kształcenia zostało powołane zarządzeniem kanclerza AHE w Łodzi w dniu 30 września 2010 r. Do zadań Centrum Zapewniania Jakości Kształcenia należy prowadzenie związanych z jakością kształcenia tj. badań rekrutacyjnych, badań efektów

kształcenia w AHE w Łodzi wśród studentów, absolwentów Uczelni oraz pracodawców, ewaluacji zajęć, badań dotyczących oceny organizacji procesu dydaktycznego, badanie zadowolenia studentów z zaplecza dydaktycznego, infrastruktury, jakości obsługi, badań maturzystów, gimnazjalistów, analiza preferencji dalszej edukacji ze szczególnych uwzględnieniem wizerunku AHE w Łodzi i preferencji dotyczących kierunków, badań jakościowych wśród studentów AHE w Łodzi i preferencji dotyczących kierunków oraz opracowanie nowych metod i procedur składających się na wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia. Ponadto centrum zapewniania jakości kształcenia zapewnia stałe wsparcie merytoryczne i pomoc w przeprowadzaniu badań dla innych działów AHE w Łodzi, pomoc przy analizie sytuacji na rynku edukacyjnym i analizie zapotrzebowania na nowe kierunki studiów.

Komisja Jakości Kształcenia jest ciałem kolegialnym mającym prawo do nieskrępowanego formułowania opinii na temat procesu dydaktycznego. Jej doradczy charakter umożliwia sprawne działanie, a opracowania i materiały dostarczane władzom Uczelni wpływają na polepszenie zarządzania procesem dydaktycznym. Zrzesza przedstawicieli nauczycieli akademickich, działów administracyjnych i reprezentanta studentów. Do najistotniejszych zadań komisji należy identyfikowanie problemów mających wpływ na jakość kształcenia i proponowanie rozwiązań, stymulowanie nowych działań podnoszących jakość kształcenia oraz prowadzących do zmiany stylu kształcenia na nauczanie problemowe, a także udział w doskonaleniu systemu walidacji osiągania założonych rezultatów i efektów kształcenia.

Program kształcenia dla kierunku pedagogika opracowany został przy udziale interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych, m.in. na podstawie wyników badań i raportów dokonujących dogłębnej analizy trendów gospodarczych i zapotrzebowania przedsiębiorstw na kapitał ludzki. W szczególności wykorzystano raport końcowy przygotowany na zlecenie Narodowego Centrum Badań i Rozwoju pt. *Analiza zapotrzebowania gospodarki na absolwentów kierunków kluczowych w kontekście realizacji strategii Europa 2020*, w którym wskazano na konieczność uzupełniania kształcenia kierunkowego o zajęcia rozwijające kompetencje kluczowe. Szczególną uwagę zwrócono na niezbywalność takich kompetencji, jak: umiejętność pracy w interdyscyplinarnym zespole, komunikacja międzyludzka, kompetencje z zakresu zarządzania projektami czy też kształcenie przedsiębiorczości w zakresie prowadzenia własnej firmy. W efekcie tego w Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi prowadzi się zajęcia rozwijające kompetencje kluczowe – są to zarówno warsztaty kształcące umiejętność pracy w grupie, jak i umiejętności komunikacji, negocjacji oraz rozwiązywania konfliktów.

Procedura weryfikacji osiągania zakładanych efektów kształcenia ma charakter uporządkowanych działań, umożliwiających indywidualną weryfikację osiągnięć studenta na każdym etapie kształcenia. Osiągnięcia te rozumiane są jako zakładane efekty kształcenia, określone w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Kierunkowe efekty kształcenia stanowią podstawę przygotowania procesu kształcenia, w szczególności przedmiotowych efektów kształcenia, celów i treści kształcenia. Procedura ta opiera się na kryteriach jakościowych i ilościowych oceny osiągniętych efektów kształcenia. Dydaktyk na

pierwszych zajęciach przekazuje informacje dotyczące: efektów kształcenia realizowanych w ramach prowadzonego przedmiotu, treści kształcenia, zagadnień egzaminacyjnych i metod weryfikacji efektów. W trakcie zajęć dydaktyk realizuje treści kształcenia niezbędne do uzyskania przez studentów efektów kształcenia oraz zleca studentowi pracę własną. Po zakończeniu cyklu zajęć dydaktyk weryfikuje osiągnięte efekty kształcenia, zgodnie z metodami i kryteriami oceny opisanymi w sylabusie do przedmiotu. Stosowane sposoby weryfikacji efektów kształcenia z obszaru „wiedza” to egzamin pisemny — test, dłuższa wypowiedź pisemna, egzamin ustny, praca zaliczeniowa (kolokwium, interpretacja tekstu źródłowego, opis przypadku, esej, zadanie problemowe itp.). Sposoby weryfikacji efektów kształcenia z obszaru „umiejętności” to ocena realizacji zadania, ocena wykonania symulacji, ocena realizacji i prezentacji projektu, bezpośrednia obserwacja studenta podczas wykonywania zadań, pokaz, inne prace praktyczne. Zalecane sposoby weryfikacji efektów kształcenia z obszaru „kompetencje społeczne” to: prezentacja projektu, bezpośrednia obserwacja studenta podczas wykonywania zadań, autoprezentacja, ocena wykonania ćwiczenia warsztatowego, obserwacja przez nauczyciela akademickiego i innych studentów, ocena umiejętności pracy w grupie, ocena umiejętności komunikacji, ocena świadomości własnego potencjału i umiejętności, ocena stopnia zaangażowania w działania na rzecz środowiska zewnętrznego. Po zakończeniu weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia dydaktyk przekazuje protokoły zaliczeniowe oraz egzaminacyjne do Dziekanatu w terminie wskazanym na protokole. Nauczyciel przechowuje materiały potwierdzające osiągnięcie przez studenta efektów kształcenia (projekty studentów, karty egzaminów, prace pisemne itp.) przez okres jednego roku akademickiego.

Ocenie weryfikacji realizacji założonych efektów kształcenia służy również analiza prac etapowych i dyplomowych. Analiza prac etapowych studentów (zaliczeniowych i egzaminacyjnych) potwierdzających osiągnięcie efektów kształcenia (projekty studentów, karty egzaminów, prace pisemne itp.) umożliwia monitorowanie procesu osiągania i weryfikacji efektów kształcenia. Prowadzona analiza pozwala sprawdzić m.in. dopasowanie celów i treści programowych do zdefiniowanych efektów kształcenia, a także adekwatność przyjętych dla danego przedmiotu metod kształcenia i sposobów weryfikacji osiągania przez studentów efektów kształcenia. Podczas oceny prac dyplomowych wnikliwej analizie podlega zarówno zgodność treści pracy z jej tematem, wykorzystanie literatury przedmiotu oraz warsztat badawczy, jakość i zakres przeprowadzonych przez dyplomanta badań własnych, jak i analiza, a także synteza podstawowych problemów teoretycznych i praktycznych. Analizowane są także recenzje promotorów i recenzentów pod kątem ich wnikliwości kompletności w odniesieniu do wytycznych zawartych w karcie recenzji. Wnioski z analizy stanowią element Raportu doskonalenia, który zawiera ponadto analizę wyników badań jakości, rekomendacje interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych oraz analizę struktury ocen. W przypadku praktyk studenckich przyjmujący na praktyki zobowiązany jest zweryfikować, czy w czasie praktyk student osiągnął efekty kształcenia dla danego kierunku, określone programie praktyk oraz w sylabusie Praktyki zawodowe. Weryfikacji podlega kompletność dokumentacji potwierdzającej przebieg i efekty praktyk.

Ogólne zasady weryfikacji efektów kształcenia zdobytych podczas procesu dyplomowania określa Regulamin Dyplomowania, wprowadzony Zarządzeniem Rektora Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi, który stanowi opis ogólnych wewnętrznych uregulowań prawnych i procedur w tym zakresie, dotyczących m.in. zasad ustalania i wyboru tematów prac, wyboru opiekunów i recenzentów, przeprowadzania egzaminów dyplomowych itp. Wszystkie prace dyplomowe są poddawane weryfikacji w systemie antyplagiatowym plagiat.pl. Jednym z narzędzi oceny jakości kształcenia jest realizacja badań prowadzona na koniec każdego semestru studiów. Studenci wypełniają ankiety efektów kształcenia, ankiety nakładu pracy, ankiety ewaluacyjne pracy nauczyciela akademickiego. Dodatkowo kandydaci na studia wypełniają ankiety rekrutacyjne, a absolwenci Uczelni ankiety losów zawodowych. Zakładane efekty kształcenia opiniowane są również przez pracowników dydaktycznych. Wyniki badań opracowywane są w Dziale Nauki i Zapewniania Jakości Kształcenia. Mają do nich dostęp władze Uczelni, Dziekani i Prodziekani, Rada Wydziału, Rady Programowe kierunków, Komisja Jakości Kształcenia. Raz w semestrze Rady Programowe kierunków wraz z odpowiednim Dziekanem/Prodzikanem Wydziału Zamiejscowego przygotowują raport doskonalenia jakości kształcenia, w którym analizują wyniki badań, sposób weryfikacji zakładanych efektów kształcenia, rolę interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie kształcenia. Po zakończeniu roku akademickiego Dziekan we współpracy z pracownikami minimum kadrowego dokonują oceny efektów kształcenia na swoich kierunkach studiów. Ocena ta przedstawiana jest Radzie Wydziału. Podejmowane działania stanowią postawę monitorowania i doskonalenia programów kształcenia.

Absolwenci Wydziału Zamiejscowego w Sieradzu mają możliwość wyrażenia opinii na temat programu i procesu kształcenia, jak i zaplecza administracyjnego i dydaktycznego poprzez udział w badaniach losów zawodowych absolwenta. W Uczelni od lat funkcjonuje system monitoringu losów zawodowych absolwentów. Badania te stanowią integralną część działań w obszarze zapewniania wysokiej jakości kształcenia. Raporty wynikowe z badań wraz z komentarzem przekazywane są Dziekanowi i Radzie Programowej kierunku Pedagogika w Sieradzu, a także władzom Uczelni. Pozyskane wyniki badań są następnie omawiane na posiedzeniach Rady Wydziału, Rady Ekspertów oraz Wydziałowej Komisji Jakości Kształcenia. Wnioski z badań i dyskusji są wykorzystywane przez Dziekana, Radę Programową kierunku Pedagogika w procesie doskonalenia programów kształcenia oraz w przygotowaniach programu kształcenia dla kolejnych cykli kształcenia. Absolwenci Wydziału Zamiejscowego w Sieradzu, w tym także absolwenci kierunku pedagogika, zostali objęci badaniami po raz pierwszy w roku akademickim 2016/2017. Zgodnie z przyjętą metodologią w 2017 r. badaniem zostali objęci absolwenci kierunku pedagogika, którzy ukończyli studia w roku akademickim 2015/2016. Łącznie studia ukończyło wówczas 28 studentów, a w badaniu wzięło udział 21 absolwentów. Monitoring losów zawodowych absolwentów Wydziału Zamiejscowego w Sieradzu AHE w Łodzi obejmuje obecnie analizę takich zagadnień, jak: ocena studiów pod względem kształtowania kompetencji „miękkich” i „twardych”, ocena stopnia zadowolenia z różnych aspektów związanych z Uczelnią (m.in. jakość kształcenia, kadra dydaktyczna, możliwość kształcenia się za granicą), potrzeba zmian w programie kształcenia, status absolwentów na rynku pracy, formy doksztalcania się – podnoszenia kwalifikacji zawodowych, ocena adekwatności kierunkowych efektów kształcenia do potrzeb i

realiów rynku pracy etc. Warto podkreślić, że żaden z pytanych absolwentów nie wskazał na błędy w procesie kształcenia i, co istotne, absolwenci uznali, że efekty kształcenia na kierunku nie wymagają uzupełnienia w zakresie: wiedzy, umiejętności lub kompetencji społecznych. Wielu absolwentów pragnie kształcić się dalej i kontynuuje proces kształcenia na studiach drugiego stopnia na kierunku pedagogika w AHE w Łodzi. W roku akademickim 2016/2017 naukę na drugim stopniu studiów podjęło siedmiu absolwentów Wydziału. Kompleksowe wyniki badania losów absolwentów pedagogiki jednoznacznie wskazują, iż przyjęta koncepcja kształcenia na kierunku spełnia oczekiwania rynku pracy. Pozycja zawodowa absolwentów potwierdza wysoką przydatność zakładanych w programie studiów efektów kształcenia. Wniosek ten uprawomocniają wyniki badania losów absolwentów z kolejnych lat. Nie zmienia to jednak faktu, że absolwenci zgłaszają pewne uwagi, które mają na celu usprawnienie procesu kształcenia na Wydziale, szczególnie pod kątem jego spójności z potrzebami rynku pracy. Nie zawsze są to jednak uwagi zgłaszane w ramach badań ankietowych, bardzo często są to sugestie przekazywane bezpośrednio Dziekanowi, innym pracownikom naukowo-dydaktycznym, czy też pracownikom administracyjnym. Bardzo często studenci wyższych roczników swoje spostrzeżenia omawiają z młodszymi studentami, np. w ramach posiedzeń Samorządowego Koła Naukowego, Wydziałowej Rady Samorządu Studenckiego, czy też w trakcie specjalnie w tym celu organizowanych wykładów i warsztatów. Stało się już tradycją Wydziału, że wybitni absolwenci są zapraszani na wykłady dla studentów kierunku w celu przybliżenia ich pracy zawodowej, osiągnięć i sposobu, w jaki doszli do sukcesu. W roku akademickim 2016/2017 absolwentka kierunku pedagogika Dorota Wasiak wygłosiła wykład na temat tworzenia rodzinnego domu dziecka, pod kątem wiedzy, umiejętności i kompetencji, które zdobyła w toku studiów, a okazały się bardzo przydatne przy tworzeniu i prowadzeniu rodzinnego domu dziecka. Z kolei Kamila Rosińska, absolwentka pedagogiki z 2017 r., na spotkaniu ze studentami opowiedziała, jaką rolę odegrały studia w realizacji osobistych fascynacji fotografią i pracy z dziećmi podczas sesji fotograficznych. Pracownice MOPS w Sieradzu: Katarzyna Surówka, Anna Jakubowiak (absolwentka WSHE w Sieradzu) i Małgorzata Ciołek wzięły udział w spotkaniu ze studentami pedagogiki w ramach przedmiotu pedagogika społeczna. W odpowiedzi na zaproszenie dr Elżbiety Woźnickiej podzieliły się wiedzą i doświadczeniem z zakresu pracy asystenta rodziny. Przedstawiły one specyfikę tego zawodu oraz wskazały studentom, jakimi umiejętnościami i kompetencjami powinien charakteryzować się skuteczny asystent rodziny. Ciekawym spotkaniem było także spotkanie z absolwentem Łukaszem Jaryszkiem, który po zakończeniu studiów pierwszego stopnia rozpoczął studia magisterskie na kierunku pedagogika oraz utworzył Fundację Centrum Wspierania Rozwoju SEMAFOR, która prowadzi punkt przedszkolny w Sieradzu. Na spotkaniu ze studentami opowiedział o swoich doświadczeniach oraz zachęcił studentów do rozpoczęcia samodzielnej praktyki pedagogicznej. Zaproponował kolegom zwrócenie większej uwagi na treści programowe wybranych przez nich specjalności. Poradził, aby włączali się w proces ich modyfikacji we współpracy z władzami Wydziału oraz jego pracownikami.

Wśród zgłaszanych propozycji modyfikacji treści programowych na uwagę zasługuje kilka z nich. Studenci włączeni w proces decyzyjny dotyczący wyboru profilu kształcenia wskazali na profil praktyczny jako na ten, który wprowadzi ich lepiej w środowisko pracy. Wskazali na potrzebę przygotowania programu praktyk w taki sposób, aby 480 godzin praktyk na profilu

praktycznym było w pełni wykorzystane dla poszerzenia ich wiedzy, umiejętności i kompetencji w zakresie wykonywania zawodu pedagoga. Absolwenci potwierdzili trafność wyboru profilu praktycznego, wskazując jednak na potrzebę poszerzenia liczby specjalności. W roku akademickim 2016-2017, zgłoszony został przez absolwentów postulat wprowadzenia specjalności opiekuńczo-wychowawczej (postulat ten został uwzględniony przy tworzeniu siatki programowej na rok akademicki 2017-2018). W roku akademickim 2017-2018 zgłoszony został przez absolwentów postulat wprowadzenia specjalności z doradztwa zawodowego (postulat jest brany pod uwagę przy tworzeniu siatki programowej na rok akademicki 2018-2019). Co ważne, postulaty absolwentów są zbieżne z propozycjami zgłaszanymi przez interesariuszy i Radę Ekspertów kierunku pedagogika. Jeśli chodzi o zmiany dotyczące poszczególnych przedmiotów, to na przestrzeni kolejnych lat studiów absolwenci zgłaszali szereg propozycji. Tworząc pierwszą siatkę programową wydziałową (rok akademicki 2015/2016), dodano, w stosunku do siatki programowej 2014/2015 (siatka WSHE Sieradz), nowy przedmiot Edukacja estetyczna, który wcześniej nie był realizowany. Na potrzebę wprowadzenia tego przedmiotu do siatki ogólnej uwagę zwrócili absolwenci, którzy zakończyli studia na specjalności edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna. Zaproponowali także wprowadzenie przedmiotu pn. Konstruowanie programów edukacyjno-wychowawczych, co także zostało uwzględnione w siatce programowej 2015-2016. To, co wyróżnia Uczelnię, to kształcenie kreatywności ukierunkowane na kształtowanie postaw i umiejętności, w szczególności na pobudzanie niestandardowego myślenia, przeformułowywanie przyjętych schematów, tworzenie nowych idei i rozwiązań. Na wartość takiego kształcenia zwrócili uwagę również absolwenci. Kończąc studia w 2015 r. zasugerowali zmiany w zakresie kształcenia kreatywności. Wskazali, że jeden przedmiot pn. Działania twórcze to stanowczo zbyt mało na tego typu kształcenie. W roku akademickim 2015-2016, w miejsce przedmiotu pn. Działania twórcze dodano przedmiot do wyboru: Komunikacja lub Świadomość okazywania emocji oraz przedmioty: Podstawy kreatywności lub Twórczość i kreatywność. Dodano także przedmiot Konflikt grupowy. Absolwenci zasugerowali także, aby przedmioty z kreatywności nie były realizowane na ostatnim semestrze studiów, ponieważ semestr ten wymaga skupienia się na pisaniu pracy dyplomowej i realizacji przedmiotów specjalnościowych. Studenci postulowali również, aby przedmioty te nie były realizowane w formie wykładów tylko w formie ćwiczeń i warsztatów. Częściowo ten postulat został zrealizowany w roku akademickim 2016-2017. W kolejnym roku akademickim absolwenci zaproponowali np. przeniesienie przedmiotu specjalnościowego pn. Logopedia z 3 semestru na semestr 6, argumentując tę zmianę potrzebą uzyskania szerszej wiedzy pedagogicznej jeszcze przed rozpoczęciem zajęć z tego przedmiotu. Zasugerowali także przeniesienie przedmiotu pn. Psychologia rozwoju dziecka z 5 semestru na semestr 3, co argumentowali potrzebą usystematyzowania kolejności odbywania się zajęć z przedmiotów psychologicznych w zależności od stopnia ich uszczegółowienia i zawartych w nich treści. Odnosząc się do profilu praktycznego absolwenci zwrócili uwagę na większe upracticznienie niektórych przedmiotów poprzez określenie formy ich realizacji jako pracowni, czyli w formie odrębnych przedmiotów, a nie jako uzupełnienia przedmiotów prowadzonych wcześniej w formie wykładów. W siatce programowej 2017-2018 wyodrębniono kilka takich przedmiotów. Należą do nich: Pracownia projektu filozoficznego, Pracownia projektu - Metodyka wychowania, Pracownia projektu - Patologie społeczne,

Pracownia analiz socjologicznych, Pracownia projektu - Edukacja zdrowotna, Pracownia metodologiczna.

W oparciu o uwagi absolwentów zmieniano także liczby godzin w kontakcie z prowadzącym zajęcia oraz liczby punktów ECTS. W roku akademickim 2017-2018 absolwenci zwrócili uwagę na potrzebę przebudowy treści programowych z przedmiotu Prawne podstawy oświaty, aby w dobie bardzo skomplikowanej reformy systemu oświaty, ten przedmiot uzyskał jeszcze większy wymiar praktyczny. Zaproponowali, aby stał się przedmiotem z siatki ogólnej i realizowany był w formie pracowni. Podobny postulat (przeniesienie do siatki ogólnej i realizację w formie pracowni) dotyczy także przedmiotu Logopedia oraz przedmiotu Prawne podstawy pomocy społecznej (realizacja w formie pracowni). Wszystkie te propozycje poddawane są analizie przez Radę Programową i być może będą zrealizowane w obrębie siatki programowej na rok akademicki 2018-2019.

Zarządzeniem rektora AHE w Łodzi z dnia 17 grudnia 2009 r. od 22 lutego 2010 r. w Uczelni funkcjonuje system hospitacji zajęć dydaktycznych. Zgodnie z tym dokumentem za prawidłowe funkcjonowanie systemu hospitacji zajęć odpowiada właściwy prodziekan kierunku, który przygotowuje semestralne plany hospitacji zajęć. Na semestralny plan hospitacji zajęć składają się następujące elementy harmonogramu hospitacji zajęć w semestrze, lista nauczycieli akademickich hospitujących zajęcia, lista nauczycieli akademickich, których zajęcia będą podlegać hospitacji. W każdym semestrze hospitacji podlega co najmniej 20% nauczycieli akademickich spośród wszystkich nauczycieli prowadzących zajęcia na kierunku w danym semestrze. Hospitacji podlegają co najmniej jedno zajęcia prowadzone przez nauczyciela akademickiego. Raport z hospitacji sporządzony zostaje na zdefiniowanym formularzu hospitacyjnym, najpóźniej w terminie 7 dni od przeprowadzonej hospitacji. Raport z hospitacji jest podpisywany przez nauczyciela akademickiego hospitującego zajęcia i nauczyciela akademickiego, którego zajęcia zostały poddane hospitacji. Raporty z hospitacji gromadzone są przez właściwego prodziekana kierunku i stanowią element oceny nauczyciela akademickiego. Systemem hospitacji zajęć są również objęte Wydziały Zamiejscowe AHE w Łodzi.

W odniesieniu do Wydziałów Zamiejscowych za prawidłowe funkcjonowanie systemu hospitacji zajęć odpowiada właściwy dziekan Wydziału Zamiejscowego.

Niezwykle istotnym elementem udoskonalonego systemu zapewniania jakości kształcenia są systematyczne okresowe oceny pracowników naukowo-dydaktycznych. Od 1.10.2012 r. odbywają się one co dwa lata, zgodnie z Ustawą z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym. Przeprowadzana ewaluacja nauczycieli akademickich pozwala na ocenę kształcenia studentów, w tym w szczególności poziomu prowadzonych zajęć, wykorzystywanych narzędzi i metod, osiągnięć w pracy naukowo-badawczej, zaangażowania w prace organizacyjne w Uczelni oraz podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Jednym z ważnych elementów ewaluacji są opinie studentów uczęszczających na zajęcia ocenianego pracownika, wyrażone w postaci wypełnionej dobrowolnie ankiety ewaluacyjnej. Przyjęte na Wydziale rozwiązania pozwalają na zapewnienie wysoko wyspecjalizowanej kadry naukowo-dydaktycznej, zorientowanej na rozwój naukowy, stosującej najnowocześniejsze metody i narzędzia edukacyjne oraz dokładającej szczególnej staranności w zakresie efektywności prowadzonego kształcenia.

Systematycznej i kompleksowej ewaluacji podlega także organizacja procesu dydaktycznego. Ocenie podlegają wszystkie elementy związane z zapewnieniem studentom odpowiedniego zaplecza i warunków studiowania. Dysproporcje pomiędzy oczekiwaniami a oceną pozwalają na wyciągnięcie wniosków dotyczących ewentualnej konieczności podejmowania działań w poszczególnych obszarach. Od roku akademickiego 2007/2008 na Uczelni funkcjonuje elektroniczny system Plagiat.pl. System antyplagiatowy został wprowadzony Zarządzeniem Rektora z dnia 17 grudnia 2009 r. Zarządzenie z dnia 06 września 2016 roku wprowadza nowy Regulamin określający zasady funkcjonowania elektronicznego systemu Plagiat.pl w Akademii Humanistyczno- Ekonomicznej w Łodzi. Regulamin stosowany jest wobec wszystkich prac dyplomowych (licencjackich, inżynierskich i magisterskich) składanych przez studentów AHE w Łodzi. W przypadku weryfikowania pracy dyplomowej przez elektroniczny system Plagiat.pl warunkiem dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego jest pozytywna ocena pracy na podstawie analizy raportu podobieństwa. W celu zapewnienia możliwości sprawdzenia pracy dyplomowej student zobowiązany jest do złożenia pracy w wersji papierowej (w postaci wydruku komputerowego) oraz dodatkowo pliku elektronicznego w formacie DOC lub RTF i PDF, dostarczonego na nośniku CD bądź DVD co najmniej trzy tygodnie przed planowanym terminem egzaminu dyplomowego. Następnie wybrane prace są weryfikowane pod względem występowania nieuprawnionych zapożyczeń. Podstawą dalszego procedowania jest raport podobieństwa generowany przez system Plagiat.pl. Praca poddana takiej weryfikacji wymaga dodatkowej oceny pod względem występowania nieuprawnionych zapożyczeń, jeżeli wystąpi co najmniej jedna z poniższych przesłanek: współczynnik podobieństwa 1 wynosi co najmniej 50%, współczynnik podobieństwa 2 wynosi co najmniej 15%, praca zawiera długie fragmenty tekstu (co najmniej 50 słów) zidentyfikowane przez system jako „podobne”, występuje duża liczba potencjalnych zapożyczeń z jednego źródła, zachodzi zgodność tematyki badanej pracy z potencjalnym źródłem zapożyczeń.

Osobą, która dokonuje oceny raportu podobieństwa pod względem występowania nieuprawnionych zapożyczeń, jest promotor pracy dyplomowej. Jeżeli w wyniku oceny raportu podobieństwa praca zostanie uznana za niebudzącą wątpliwości co do autorstwa, tzn. nie występują w niej nieuprawnione zapożyczenia, promotor opatruje ją paraflowanym, skróconym raportem podobieństwa, a student zostaje dopuszczony do egzaminu dyplomowego. Jeżeli w wyniku analizy raportu podobieństwa praca zostanie uznana za budzącą wątpliwości co do autorstwa, raport podobieństwa zostaje przekazany przedstawicielom Kierunkowej Komisji Antyplagiatowej, która wspólnie z promotorem dokonuje oceny. W takim wypadku termin egzaminu dyplomowego zostaje wstrzymany do czasu ostatecznej oceny. Kierunkowa Komisja Antyplagiatowa wraz z promotorem pracy w ciągu dwóch tygodni od daty uzyskania raportu podobieństwa dokonuje oceny pracy pod kątem występowania nieuprawnionych zapożyczeń. Podstawą oceny jest rozszerzony raport podobieństwa wygenerowany przez system Plagiat.pl. Nadzór nad pracami komisji sprawuje Prodziekan kierunku.

Celem studenckich praktyk zawodowych jest weryfikacja i uzupełnienie wiedzy teoretycznej zdobytej w czasie studiów oraz zapoznanie z praktycznymi zastosowaniami nabytych umiejętności i kwalifikacji. Praktyki zawodowe to także okazja do pogłębionej interakcji między teorią a praktyką oraz wytworzenia szczególnej refleksji nad wspomnianą relacją.

Ponadto celem praktyk zawodowych jest poznanie podstawowych metod, form oraz narzędzi pracy, sposobu prowadzenia dokumentacji charakterystycznej dla danej placówki. Praktyki, poza możliwością nabycia przez studentów pewnego zakresu doświadczenia zawodowego, dającego możliwość podjęcia przyszłych obowiązków zawodowych w różnego rodzaju podmiotach, służą również nawiązaniu kontaktów zawodowych, a także mogą stanowić okazję do rozpoczęcia pracy zawodowej w miejscu odbywania praktyk. Praktyka odbywa się na podstawie skierowania z Uczelni oraz indywidualnego porozumienia zawartego przez Uczelnię z instytucją, w której student odbywa praktykę. Praktyka odbywa się w toku studiów, jednak musi być zaliczona nie później niż wraz z zaliczeniem przedostatniego semestru studiów. Zaliczenie praktyk jest jednym z wymogów programowych, które student winien spełnić przed przystąpieniem do egzaminu dyplomowego. Dokumenty poświadczające odbycie praktyk przez studenta przechowywane są w teczkę studenta. Informacje o odbyciu i przebiegu praktyk zawodowych, a także ich zaliczeniu odnotowane są w dzienniczku praktyk. Studenci są zobowiązani do potwierdzenia odbycia praktyk w miejscu praktyk oraz opracowania dokumentacji z odbytych praktyk. Odbyte praktyki muszą być zgodne z programem praktyk w odniesieniu do specjalności Pedagogika resocjalizacyjna oraz Edukacja wczesnoszkolna i wychowanie przedszkolne realizowanych na kierunku pedagogika. Nadzór dydaktyczno-wychowawczy oraz organizacyjny nad przebiegiem praktyk sprawuje Wydział. W tym celu Dziekan Wydziału powołał spośród nauczycieli akademickich zatrudnionych na kierunku opiekuna praktyk, który w porozumieniu z opiekunem z ramienia placówki sprawuje nadzór nad prawidłowym przebiegiem praktyk. Opiekun praktyk odpowiada za realizację praktyk zgodnie z jej celami i ustalonym programem, upoważniony jest również, wspólnie z przyjmującym na praktyki, do rozstrzygania spraw związanych z przebiegiem praktyk. Do podstawowych zadań opiekuna praktyk należy m.in.: pozyskiwanie instytucji zainteresowanych przyjęciem studentów na praktyki, zawieranie indywidualnych porozumień w sprawie praktyk, informowanie studentów o wymaganiach związanych z odbyciem i zaliczaniem praktyk, kierowanie studenta na praktyki i przekazywanie studentowi dokumentów koniecznych do odbycia i zaliczenia praktyk, sprawowanie nadzoru nad prawidłowym przebiegiem praktyk, weryfikowanie dokumentacji z praktyk, zaliczanie odbytych praktyk zgodnie z aktami prawnymi dotyczącymi praktyk. Szczególną wagę przy weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia i kontrolowaniu treści dokumentacji studenckich opiekun praktyk przykładu do uwag własnych i wniosków studenta. Dzieje się to w trakcie rozmowy opiekuna ze studentem, który szczegółowo referuje przebieg praktyki, eksponując własne spostrzeżenia.

Student zobowiązany jest do wypełnienia dzienniczka praktyk, wskazując zakres wykonywanych obowiązków. O zaliczeniu praktyk decyduje opiekun praktyk danego kierunku, dokonując wcześniej oceny realizowanej praktyki z profilem kierunku. Zaliczenie praktyk odnotowane jest w dzienniczku praktyk i karcie osiągnięć okresowych studenta. Weryfikacja efektów kształcenia w zakresie studenckiej praktyki zawodowej została określona w regulaminie. Ocena praktyk ma charakter merytoryczny i jest dokonywana przez opiekuna merytorycznego, wskazanego przez placówkę, na podstawie jakości i rzetelności wykonywanych przez studenta zadań, w tym zadań związanych ze specyfiką studiowanego kierunku. Ocena ma formę opinii. Zaliczenia praktyki dokonuje uczelniany opiekun praktyk, dokonując wpisu wraz z oceną w danym semestrze na podstawie dokumentacji

poświadczającej odbycie praktyki. W przypadku praktyk studenckich przyjmujący na praktyki zobowiązany jest zweryfikować, czy w czasie praktyk student osiągnął efekty kształcenia dla kierunku określone w sylabusie praktyki zawodowej. Opiekun studenckich praktyk zawodowych po ich ukończeniu również ma obowiązek sprawdzić stopień osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia. Dokonuje tego na podstawie złożonej dokumentacji z potwierdzeniem odbycia praktyk zawodowych przez osoby uprawnione. Student, który uzyskał ze wszystkich modułów kształcenia objętych planem studiów oceny pozytywne, zdobywając tym samym nominalną liczbę punktów ECTS przewidzianą dla danego semestru oraz spełnił wszystkie semestralne wymagania programowe, otrzymuje pełną rejestrację na semestr programowo wyższy. Student może uzyskać tzw. warunkową rejestrację na semestr programowo wyższy, jeżeli uzyskał co najmniej 10 punktów ECTS z puli punktów danego semestru. W każdym semestrze, zgodnie z zaleceniami sformułowanymi w Wewnętrznym Systemie Zapewniania Jakości Kształcenia, prowadzone są badania realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz nakładu pracy studenta. Wyniki tych badań są opracowywane przez Dział Nauki i Zapewniania Jakości Kształcenia i przekazywane dziekanowi/prodziekanowi Wydziału oraz Radzie Programowej kierunku. Elementem oceny efektów kształcenia praktyk studenckich jest również ankieta dla przedstawiciela instytucji. Oceniany jest wówczas stopień przydatności poszczególnych efektów kształcenia na rynku pracy z punktu widzenia pracodawcy.

Oceną skuteczności Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia zajmuje się Uczelniana Komisja Jakości Kształcenia oraz Wydziałowe Komisje Jakości Kształcenia w Wydziałach Zamiejscowych. Działalność Uczelnianej Komisji Jakości Kształcenia skupia się przede wszystkim na podnoszeniu i monitorowaniu jakości kształcenia. Komisja jest otwarta na poznawanie i wdrażanie nowych koncepcji edukacyjnych, sposobów monitorowania procesu edukacji, czerpanie wzorców i dobrych praktyk z najlepszych uczelni europejskich i polskich. Do zadań Komisji należy podejmowanie działań prowadzących do zapewniania jakości kształcenia zgodnego z przepisami prawa oraz stałe stymulowanie działań zapewniających jakość kształcenia. Komisja analizuje i ocenia bieżącą sytuację, proponuje zmiany i opracowuje rozwiązania wpływające na doskonalenie jakości kształcenia. Dzięki dyskusji kadry naukowo-dydaktycznej Komisja wysuwa postulaty zmian, które kieruje do Władz Uczelni. Wspiera także rozwój pracowników naukowo-dydaktycznych poprzez wskazywanie obszarów wymagających doskonalenia zawodowego. Wskazuje możliwości podejmowania działań naukowych. Komisja, dzięki monitorowaniu funkcjonowania systemu jakości kształcenia, dokonuje przeglądu narzędzi badawczych, działań, procesów i procedur związanych z oceną, zapewnieniem i doskonaleniem jakości kształcenia. Komisja monitoruje i doskonali Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia. Działania te może realizować m.in. poprzez inicjowanie w wewnętrznych aktach prawnych zmian niezbędnych do zapewniania jakości kształcenia, opracowanie i doskonalenie procedur zapewniania jakości kształcenia na Uczelni, opiniowanie zgodności prowadzonych i projektowanych programów kształcenia, w szczególności efektów kształcenia, z obowiązującym prawem, Misją i Strategią Uczelni oraz oczekiwaniami interesariuszy zewnętrznych, ustalanie zasad podejmowanych działań oraz sposobu wykorzystania tych działań do poprawy jakości kształcenia, współpracę z jednostkami zajmującymi się monitorowaniem jakości kształcenia w Wydziałach Zamiejscowych Uczelni,

przedkładanie Rektorowi opinii i wniosków w zakresie oceny jakości kształcenia, realizację zadań dotyczących Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, zleconych przez Rektora lub właściwych Prorektorów, współpracę z Dziekanami wydziałów, kierownikami jednostek międzywydziałowych i ogólnouczelnianych oraz jednostkami monitorującymi jakość kształcenia w Wydziałach Zamiejscowych. Wydziałowa Komisja Jakości Kształcenia jest jednostką niezależną, mającą prawo do nieskrępowanego formułowania opinii na temat procesu kształcenia. Komisja pełni rolę kontrolną i doradczą, współpracuje z ogólnouczelnianą Komisją Jakości Kształcenia oraz Władzami uczelni i Wydziału, a także Radą Programową kierunku i Radą ekspertów. Do głównych zadań Wydziałowej Komisji należy m.in.: opracowanie i doskonalenie procedur zapewniania jakości kształcenia na Wydziale, monitorowanie jakości kształcenia na Wydziale, opiniowanie zgodności prowadzonych i projektowanych programów kształcenia, szczególności efektów kształcenia z obowiązującym prawem, misją i strategią uczelni i Wydziału oraz oczekiwaniami interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych, stymulowanie działań mających na celu podnoszenie jakości kształcenia, w tym jakości prac etapowych i dyplomowych studentów, opiniowanie zaleceń interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, w tym zaleceń wynikających z Raportów doskonalenia kierunków prowadzonych na Wydziale.

Ocena skuteczności WSZJK jest pochodną realizacji założeń systemu, w szczególności badań jakości kształcenia tj. badania rekrutacyjnego, badania „Ewaluacja zajęć”, badania oceny efektów kształcenia, badania nakładu pracy studenta, badania „Ocena uczelni”, badania karier zawodowych absolwentów, badania. Analiza rezultatów badań, przygotowywana przez Dział Nauki i Zapewniania Jakości Kształcenia oraz uwagi formułowane przez interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych stanowią podstawę do zmian w programach kształcenia, a także w samym systemie jakości. Doskonaleniu podlega m.in. system badań, sposób i zakres wykorzystywania ich wyników itp. Zmiany w systemie inicjują Prorektorzy zgodnie z zakresem swoich kompetencji określonym w Uchwale Senatu z dnia 20 marca 2014 roku w sprawie określenia zakresu kompetencji prorektorów. Uchwała obliuguje Prorektorów do nadzoru nad cyklicznym przeglądem Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia oraz jego doskonalenia. Proces ten jest podzielony na kilka etapów i obejmuje identyfikację bieżącej sytuacji, analizę dokonanej oceny, propozycje działań doskonalących wnioskowanych przez organy i jednostki odpowiedzialne za realizację procesu zarządzania i zapewnienia jakości kształcenia, wdrożenie przyjętych do realizacji zmian doskonalących, uruchomienie kolejnego cyklu doskonalenia. Na poziomie Wydziałów Zamiejscowych, w zakresie realizacji tych obowiązków Prorektorzy ściśle współpracują z Dziekanami Wydziałów Zamiejscowych. Ocenie skuteczności systemu jakości służy ponadto Wewnętrzuczelniany Zespół Wizytujący ds. organizacji i jakości kształcenia, którego szczegółowa charakterystyka opisana jest w punkcie 4 niniejszego dokumentu. Wnioski z oceny systemu prezentowane są na posiedzeniach Komisji Jakości Kształcenia, Wydziałowych Komisji Jakości Kształcenia w Wydziałach Zamiejscowych, Rad Programowych kierunku, Rad Wydziałów, Senacie. Podstawę monitorowania i doskonalenia programów kształcenia oraz WSZJK stanowią działania podejmowane cyklicznie na poszczególnych kierunkach studiów. Raz w semestrze Rady Programowe kierunków wraz z Dziekanem Wydziału Zamiejscowego przygotowują raport doskonalenia jakości kształcenia, w którym zawarta jest

analiza wyników badań, sposobu weryfikacji zakładanych efektów kształcenia oraz roli interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie kształcenia. Po zakończeniu roku akademickiego Dziekan Wydziału Zamiejscowego w Sieradzu wraz z nauczycielami zaliczonymi do minimum kadrowego oceniają efekty kształcenia na swoich kierunkach. Ocena ta przedstawiana jest Radzie Wydziału. Wnioski z oceny przyczyniają się do doskonalenia programu kształcenia oraz WSZJK. Ważnym elementem monitorowania realizacji procesu dydaktycznego są także cotygodniowe kolegia rektorsko-dziekańskie, na których omawiane są bieżące kwestie dotyczące funkcjonowania Uczelni, problemy zgłaszane przez poszczególnych interesariuszy wewnętrznych oraz działania rozwojowe, w szczególności związane z doskonaleniem założeń programowych poszczególnych kierunków, w tym oferowanych specjalności, kompetencji uzyskiwanych przez studentów oraz sylwetki absolwenta. Dziekan Wydziału Zamiejscowego w Sieradzu AHE w Łodzi uczestnicząc w tych spotkaniach czynnie wdrażają ogólnouczelniane rozwiązania z zakresu doskonalenia procesu dydaktycznego w Wydziałach Zamiejscowych.

W celu doskonalenia stosowania w Uczelni oraz Wydziałach Zamiejscowych AHE w Łodzi wytycznych Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia powołany został Wewnątrzuczelniany Zespół Wizytujący ds. organizacji i jakości kształcenia pod przewodnictwem prorektora ds. nauki i rozwoju. Wizytacji Zespołu podlegają wszystkie kierunki prowadzone zarówno w siedzibie Uczelni jak i na Wydziałach Zamiejscowych. Podczas wewnątrzuczelnianych wizytacji weryfikowana jest prawidłowość stosowania procedur związanych z jakością kształcenia. Ocenie poddawane są następujące obszary: realizowany program kształcenia (opis programu kształcenia i programu specjalności, efekty kształcenia, sylabusy przedmiotów, przykładowe prace dyplomowe i recenzje); procedury jakości (Strategia Rozwoju Wydziału i jej zgodność z Misją Uczelni i Strategią Rozwoju Uczelni, funkcjonowanie Rady Programowej kierunku, funkcjonowanie Rady Ekspertów kierunku, funkcjonowanie Wydziałowej Komisji Jakości Kształcenia, realizacja hospitacji zajęć dydaktycznych, realizacja badań ewaluacyjnych, realizacja badań uzyskiwania efektów itp. Zespół weryfikuje także kompletność Raportów doskonalenia kierunku, dostęp studentów Wydziałów Zamiejscowych do informacji o efektach kształcenia, organizacji i procedurach toku studiów); współpraca z otoczeniem (wykaz partnerów, umowy partnerskie i ich zakres: wymiar współpracy, praktyki oraz sposób potwierdzania współpracy stosowany na Wydziale, dokumentacja wdrożenia zaleceń interesariuszy zewnętrznych, znaczenie Wydziału/kierunku studiów dla regionu); polityka kadrowa (wypracowane pensum pracowników etatowych i adekwatność przypisywania zajęć, liczba godzin zleconych pracownikom kontraktowym i adekwatność prowadzonych zajęć w stosunku do kompetencji dydaktyków, procedura doboru kadry prowadzącej zajęcia – uzasadnienie merytoryczne dla przydzielania zajęć określonym pracownikom – dorobek naukowy i praktyczny, prawidłowość prowadzenia oceny nauczyciela akademickiego); aktywność naukowa Wydziału/kierunku, m.in. konferencje, publikacje, granty itp., aktywność studentów jednostki i dokumentacja podejmowanych działań (działania wewnętrzne i ich dokumentacja, działania na rzecz środowiska i ich dokumentacja, wydziałowe koła naukowe), dokumentacja studiów i osiągnięć studentów (poprawność prowadzenia dokumentacji dziekanatowej: protokoły, teczki studentów, raporty antyplagiatowe), baza lokalowa, techniczna i zaplecze dydaktyczne (m.in. biblioteka, sale specjalistyczne, laboratoria,

udogodnienia dla studentów niepełnosprawnych itp.). Realizacja wewnątrzuczelnianych wizytacji - audytów funkcjonowania Wydziałów Zamiejscowych oraz funkcjonowania poszczególnych kierunków przyczynia się do jeszcze lepszego wypełniania przez poszczególne jednostki i kierunki prowadzone w Wydziałach założeń i zaleceń Wewnątrzuczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Zalecenia sformułowane w trakcie wewnątrzuczelnianych wizytacji są szczegółowo omawiane i analizowane przez Wydziałową Komisję Jakości Kształcenia oraz Radę Programową kierunku. Ponadto dzięki prowadzonemu monitoringowi możliwa jest także ocena kompletności i funkcjonalności WSZJK, zarówno pod kątem przyjętych procedur, jak i rzeczywistej realizacji zadań wynikających z Systemu Jakości.

### 3.2.

Uczelnia zapewnia studentom dostęp do informacji o efektach kształcenia, organizacji studiów i procedurach dotyczących trybu i toku studiów. Informacje te są przekazywane wielotorowo. Dla studentów i kandydatów na studia informacje prezentowane są na stronie WWW uczelni i podstronach kierunków oraz podstronach Wydziałów Zamiejscowych. Znajdują się tu informacje dotyczące m.in.: charakterystyki kierunku i oferowanych na nim specjalności, profilu absolwenta, modułów przedmiotowych realizowanych w trakcie studiów, kadry dydaktycznej prowadzącej zajęcia, stypendiów, biura karier, programu Erasmus + oraz biblioteki. Dostępne są tutaj również materiały prezentujące działalność naukową i dydaktyczną uczelni, Wydziału i kierunku, wybrane realizacje projektowe i warsztatowe studentów, a także partnerów z otoczenia społeczno-gospodarczego współpracujących z kierunkiem. W ten sposób kandydat na studia nie tylko uzyskuje informacje o tym, jak będzie przebiegał proces kształcenia, jakie kompetencje i kwalifikacje zawodowe osiągnie, ale zapoznaje się także z rozwojem naukowym, kulturalnym i społecznym studentów, współpracą kierunku z interesariuszami zewnętrznymi. Szczegółowe informacje dla studentów kierunku pedagogika dotyczące szeroko rozumianych spraw studenckich zamieszczone są w Wirtualnym Pokoju Studenta, pełniącym funkcję zdalnego dziekanatu. Wirtualny Pokój Studenta działa na zasadzie rozbudowanej strony internetowej (<https://student.ahe.lodz.pl>), do której każdy student uzyskuje kodowany dostęp w momencie zakończenia procedur rekrutacyjnych. Student znajdzie w nim informacje o planach studiów, harmonogramach zajęć, efektach kształcenia, programie kształcenia (zestaw sylabusów), harmonogramie dyżurów dydaktyków, procedurze stypendialnej, trybie realizacji i wymogach praktyk studenckich, wymogach pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego, a także działalności kół naukowych.

W Wirtualnym Pokoju Studenta znajdują się również wszystkie niezbędne dokumenty i wzory podań. Wszystkie oceny i zaliczenia widoczne są w wirtualnym indeksie. System informatyczny pozwala na rozwiązywanie bieżących spraw studenckich za pośrednictwem wirtualnego dziekanatu. Student w sposób bezpośredni oraz drogą internetową kontaktować się z prodziekanem kierunku, dziekanatem, działem obsługi finansowej studenta, rzecznikiem praw studenta, rzecznikiem osób niepełnosprawnych, pełnomocnikiem Rektora ds. studenckich, Pełnomocnikiem Rektora ds. Studiów Zdalnych, kierownikiem Biura Karier, przedstawicielami Samorządu Studentów oraz koordynatorem projektu Erasmus+. Tą drogą student pozyskuje wszystkie dodatkowe informacje dotyczące organizacji studiów, spraw i problemów studenckich, wsparcia dydaktycznego i naukowego itp. Studenci korzystają

ponadto z dedykowanego informatycznego systemu o nazwie Centrum Pomocy dostępnego zarówno w Wirtualnym Pokoju Studenta, jak i na platformie zdalnego nauczania (<https://platforma.ahe.lodz.pl/>). Narzędziem wspierającym jest także „Bank pomysłów”, czyli możliwość zgłoszenia przez studentów swoich pomysłów, inicjatyw oraz problemów poprzez formularz w Wirtualnym Pokoju Studenta. Jednostką pierwszego kontaktu dla studenta jest z reguły Dziekanat. Studenci mający jakiegokolwiek zapytania dotyczące toku studiów uzyskują tu wyczerpujące informacje, ewentualnie kierowani są do odpowiednich działów i osób zajmujących się szczegółowymi kwestiami, tj. Pełnomocnika Rektora ds. Studenckich, Działu Obsługi Finansowej Studenta, Biura Karier, Rzecznika Praw Studenta, Biura Osób Niepełnosprawnych, Sekretariatu Dziekanatów i Prodziekanatów. Sprawami studenckimi zajmuje się Pełnomocnik Rektora ds. Studenckich, który pomaga studentom zarówno w sprawach związanych ze studiowaniem, jak i z relacjami student–Uczelnia. Podstawowym obszarem jego aktywności jest udzielanie porad i podejmowanie interwencji w indywidualnych sprawach studentów. Drugim istotnym polem działalności jest wspieranie Samorządu Studentów. Do zadań Pełnomocnika Rektora ds. studenckich należy: pomoc studentom w sprawach związanych ze studiowaniem oraz funkcjonowaniem na Uczelni, dbanie o poprawną obsługę studenta i reagowanie w sytuacjach niewłaściwej obsługi, angażowanie studentów w życie Uczelni, rozstrzyganie indywidualnych problemów studentów, bieżące informowanie o problemach studenckich na kolegiach rektorskich, semestralne przedstawianie na kolegiach rektorskich raportów dotyczących problemów i sposobu ich rozwiązania, opieka nad działalnością i współpraca z Samorządem Studenckim oraz koordynacja zaplanowanych wydarzeń, informowanie studentów o wydarzeniach związanych z prowadzonymi kierunkami studiów, katalogowanie pomysłów i sugestii zgłaszanych przez studentów w Wirtualnym Pokoju Studenta w zakładce „Bank Pomysłów”, współpraca z Rzecznikiem Osób Niepełnosprawnych i Rzecznikiem Praw Studenta. W ramach Samorządu Studenckiego AHE w Łodzi zostały powołane Wydziałowe Rady Samorządu Studenckiego, do których powołani zostali starostowie grup, studenci wchodzący w skład Rady Wydziału oraz wszyscy studenci angażujący się w życie Wydziału. Głównym zadaniem Wydziałowej Rady Samorządu jest okazywanie wsparcia oraz pomocy społeczności wydziałowej w rozwiązywaniu problemów związanych z tokiem studiów, opiniowanie programów kształcenia, a także stwarzanie warunków sprzyjających rozwijaniu pasji studentów. Niebagatelne znaczenie w działalności Wydziałowej Rady Samorządu Studenckiego ma integracja wydziałowej społeczności akademickiej z lokalnym środowiskiem poprzez realizację przedsięwzięć zarówno naukowych, jak i kulturalno-rozrywkowych. Ważnym zadaniem jest opiniowanie, sukcesywne zaznajamianie się z bieżącą polityką Wydziału, w tym przede wszystkim zgłaszanie sugestii i uwag dotyczących programów kształcenia oraz jakości kształcenia. Studenci wybrani w wyborach, których tryb został określony w Regulaminie Samorządu Studenckiego, są członkami Rady Wydziału.

W celu monitorowania upowszechnianych w Uczelni informacji, realizowane jest badanie *Ocena Uczelni*. W badaniu tym ocenie podlega m.in.: ogólna opinia studentów dotycząca Uczelni, organizacja studiów, poziom obsługi administracyjnej. Realizowane jest ono w formie anonimowej ankiety. Celem badania jest uzyskanie ogólnych informacji na temat: oceny organizacji pracy Uczelni, organizacji procesu kształcenia, poziomu jakości kształcenia, oferty kształcenia Uczelni, dostosowania programu kształcenia do oczekiwań studentów, rozwój

systemu komunikacji władz Uczelni ze studentami, poziomu jakości obsługi administracyjnej studenta. Obecnie ankieta realizowana jest za pośrednictwem Wirtualnego Pokoju Studenta, a jej wyniki oraz wnioski zgromadzone przez Dział Nauki i Zapewniania Jakości Kształcenia są prezentowane podczas Rady Wydziału Zamiejscowego oraz kolegium rektorsko - dziekańskiego w celu ciągłego udoskonalania systemu upowszechniania informacji oraz pracy Uczelni. Analizie poddawane są również sugestie, propozycje oraz skargi przekazywane przez studentów za pomocą zakładki „Bank pomysłów” oraz bezpośrednio do Pełnomocnika Rektora ds. studenckich. Informacje te także omawiane są w każdym semestrze na Radzie Wydziału oraz kolegium rektorsko- dziekańskim. Władze Wydziału Zamiejscowego w Sieradzu AHE w Łodzi dokładają wszelkich starań aby satysfakcja studenta zarówno z poziomu kształcenia jak dostępu do informacji była na najwyższym poziomie. Bezpośrednio przyczyniają się do tego zarówno indywidualne spotkania jak i bieżący kontakt mailowy i telefoniczny.

### **Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron**

Analiza dokumentacji przedstawionej w trakcie wizytacji oraz rozmów przeprowadzonych z Władzami Wydziału i przedstawicielami kierunku „pedagogika” pozwalają stwierdzić, że wdrożono wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie z uwzględnieniem wszystkich elementów procesu kształcenia. Wydział poprzez Biuro Karier, monitoruje zawodowe kariery absolwentów. Sposób gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia, jest przedmiotem ciągłej analizy WSZJK. Dokumentacja związana z procesem kształcenia, a także jego oceną, upubliczniana jest na stronie internetowej Wydziału Zamiejscowego w Sieradzu AHE w Łodzi, a sam sposób upubliczniania tych informacji objęty jest oceną WSZJK.

**Dobre praktyki -----**

**Zalecenia -----**

### **Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia**

- 4.1. Liczba, dorobek naukowy/artystyczny oraz kompetencje dydaktyczne kadry
- 4.2. Obsada zajęć dydaktycznych
- 4.3. Rozwój i doskonalenie kadry

#### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4**

- 4.1. Zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 roku poz. 1596 ZO* dokonał analizy minimum kadrowego na kierunku pedagogika, stwierdzając, że zgodnie z Uchwałą Senatu Uczelnia przypisała kierunek do dwóch obszarów: nauk społecznych i nauk humanistycznych; dziedziny nauk społecznych pedagogika, psychologia, socjologia, nauki o poznaniu i komunikacji społecznej; dziedziny nauk prawnych: prawo, nauki o administracji; dziedziny nauk humanistycznych: filozofia,

językoznawstwo, literaturoznawstwo, w związku z czym w Wydziale Zamiejscowym w Sieradzu AHE w Łodzi do minimum kadrowego na kierunku pedagogika ZO zaliczył 11 pracowników – 3 samodzielnych pracowników naukowych (dwóch profesorów i 1 doktora habilitowanego) i 8 doktorów. Struktura kwalifikacji oraz dorobek naukowy pozwalają przyporządkować 9 pracowników stanowiących minimum kadrowe jako reprezentantów obszaru nauk społecznych i 2 osoby do jako przedstawicieli obszaru nauk humanistycznych (filozofia). Tym samym należy stwierdzić, że Uczelnia spełnia wymogi powyższego *Rozporządzenia* o warunkach prowadzenia studiów dotyczących składu minimum kadrowego. Analiza dorobku naukowego nauczycieli akademickich, w tym w szczególności nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, a także innych osób prowadzących zajęcia ze studentami potwierdziła zgodność z obszarami, dyscyplinami i dziedzinami do których na podstawie Uchwały Senatu został przypisany kierunek oraz z efektami i treściami kształcenia określonymi dla tego kierunku, a także z dziedzinami wiedzy oraz dyscyplinami naukowymi, do których odnoszą się efekty kształcenia. Dorobek naukowy nauczycieli oraz posiadane przez nich doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych należy ocenić jako kompleksowe i różnorodne o specyfice pozwalającej na realizację zakładanych efektów kształcenia (szczególnie w zakresie dotyczącym m.in.: pedagogiki ogólnej i społecznej, pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej, aksjologicznych - filozoficznych, psychologicznych podstaw rozwoju człowieka, patologii społecznych i resocjalizacji). Różnorodność dorobku naukowego kadry Wydziału Zamiejscowego w Sieradzu AHE w Łodzi jest związana z reprezentowaniem różnych subdyscyplin pedagogiki i zainteresowań badawczych. Nauczyciele akademicy, stanowiący minimum kadrowe specjalizują się między innymi w obszarze: pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej, doradztwa personalnego, pedagogice osób dorosłych, gerontologii, biografii edukacyjnych, pedagogice resocjalizacyjnej, terapii pedagogicznej, pedagogiki społecznej, filozofii wychowania, edukacji alternatywnej, kreatywności, pedagogiki pracy). Pozytywnie także należy ocenić działalność naukową kadry. Wszyscy zaliczeni do minimum kadrowego nauczyciele posiadają w swoim dorobku aktualne i istotne dla wiedzy w zakresie obszaru nauk społecznych i humanistycznych teksty naukowe lub monografie. W kadrze spoza minimum kadrowego znajdują się osoby z doświadczeniem m.in. w zakresie: językoznawstwa, informatyki i prawa oświatowego. Także kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich należy ocenić pozytywnie, wyrażają się m.in. w stosowaniu zróżnicowanych metod dydaktycznych zorientowanych na zaangażowanie studentów w proces uczenia się, wykorzystaniu innowacyjnych metod kształcenia oraz nowych technologii (większość dydaktyków prowadzących zajęcia na kierunku pedagogika w Wydziale Zamiejscowym w Sieradzu przeszło szkolenie w zakresie metodyki zajęć prowadzenia metodą projektu, a także metodyki kształcenia zdalnego). Podczas przeprowadzanych hospitacji zajęć nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości.

4.2 Obsada zajęć dydaktycznych nie budzi większych zastrzeżeń. Uczelnia deklaruje, że nadrzędnym kryterium obsady zajęć są: wykształcenie kierunkowe/obszarowe, dorobek naukowy, kwalifikacje merytoryczne pracownika, obszar jego zainteresowań naukowo-badawczych, a w przypadku zajęć praktycznych znaczne doświadczenie zawodowe związane z kierunkiem, szczególnie zdobyte poza uczelnią (np. z przedmiotów: arteterapia, konstruowanie programów profilaktycznych, coaching, emisja i higiena głosu; jest to także związane z

dostosowaniem struktury kadry do wymogów realizowanych na profilu praktycznym, na który przechodzi kierunek). Ponadto wpływ na obsadę zajęć mają opinie studentów dotyczące pracy nauczycieli akademickich wyrażone w ankietach ewaluacyjnych studentów oraz przeprowadzane systematycznie hospitacje zajęć. Jednym z elementów tego pomiaru jest ocena zajęć przez studentów. Z deklaracji władz Wydziału wynika, że raporty służą poprawie jakości zajęć dydaktycznych i odpowiedniego doboru kadry. W doborze zajęć dydaktycznych w większości przypadków widać poprawność funkcjonowania tego kryterium. Należy uznać więc, że w większości osoby prowadzące zajęcia na ocenianym kierunku spełniają wymogi w tym zakresie i posiadają dorobek naukowy w dyscyplinie, do której odnoszą się efekty kształcenia prowadzonych przedmiotów. Wykłady teoretyczne prowadzą nauczyciele z dorobkiem naukowym. Natomiast zajęcia ćwiczeniowe prowadzą osoby z naukowym dorobkiem metodycznym lub doświadczeniem zawodowym zdobytym poza uczelnią, co właściwie odzwierciedla zmiany struktury kadry. Władze Wydziału starają się także zapewnić możliwie równomierne obciążenie pracowników naukowo-dydaktycznych obowiązkami dydaktycznymi.

#### 4.3.

Na podstawie rozmów przeprowadzonych z kadrami należy stwierdzić, iż uczelnia wspiera doraźne potrzeby badawcze pracowników – przede wszystkim indywidualne i zespołowe inicjatywy naukowe, dofinansowując konferencje naukowe, publikacje, wspierając awanse naukowe, wspierając tworzenie projektów. Wydział finansuje swoim pracownikom udział w konferencjach naukowych. Wydawane są też prace naukowe nauczycieli. Zachęca do zdobywania kolejnych stopni naukowych (por. dr Olena Łucyszyna finalizuje obecnie publikację habilitacyjną poświęconą indyjskiej filozoficznej szkole sankhja, pt. *Sankhja o słowie: nauka o wiarygodnym świadectwie słownym i filozofia języka*, a przewód habilitacyjny planuje otworzyć na Uniwersytecie Jagiellońskim). Uczelnia posiada dwa czasopisma oraz wydawnictwo AHE w Łodzi, gdzie publikowane są prace naukowe pracowników. Przeprowadzone rozmowy z kadrami potwierdziły fakt starań Władz Wydziału, których celem jest stworzenie optymalnych warunków do naukowego, wielostronnego rozwoju kadry.

Nauczyciele akademicki realizują zadania dydaktyczne i naukowe oraz organizacyjne na rzecz Wydziału określone Uchwałą Senatu Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi nr 11 z dnia 28 czerwca 2011 r. Pensum dydaktyczne pracowników naukowo-dydaktycznych może zostać obniżone w związku z pełnioną funkcją: prorektora, dziekana, prodziekana lub inną funkcją organizacyjną. Ocena jakości kadry realizującej zajęcia na wizytowanym kierunku odbywa się zgodnie ze standardami akademickimi. Jest ona kompleksowa i wieloaspektowa, obejmuje między innymi regularne hospitacje zajęć, ocenę osiągnięć naukowych, a w związku z przejściem na profil praktyczny również ocenę pogłębiania doświadczenia zawodowego zdobywanego poza Uczelnią, ocenę jakości zajęć wystawianą przez studentów. Według władz Uczelni, ocena nauczycieli jest jednym z elementów prowadzonej polityki kadrowej.

#### **Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron**

1. Wydział Zamiejscowy w Sieradzu AHE w Łodzi spełnia wymogi *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 roku poz. 1596* o warunkach prowadzenia studiów dotyczących składu minimum kadrowego.

2. Liczba i dorobek naukowy oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich zatrudnionych w Wydziale Zamiejscowym w Sieradzu AHE w Łodzi, w tym minimum kadrowego oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami, a także realizowana w jednostce polityka kadrowa zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiąganie przez studentów zakładanych efektów kształcenia.
3. Silną stroną Wydziału jest kompleksowość i różnorodność struktury kwalifikacji, zakresu i specyfiki dorobku naukowego oraz doświadczenia w prowadzeniu badań naukowych kadry prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku. Pozytywnie także należy ocenić działalność naukową nauczycieli.
4. Jednostka zapewnia prawidłową obsadę zajęć dydaktycznych, uwzględniając zgodność dorobku naukowego i kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia z dyscyplinami naukowymi, z którymi te zajęcia są powiązane. Metody oceny kadry akademickiej należy uznać za poprawne. Zajęcia dydaktyczne podlegają hospitacjom, a pracownicy okresowej ocenie.
5. Kompetencje dydaktyczne kadry prowadzącej zajęcia należy ocenić pozytywnie.
6. Uczelnia stara się kreować warunki motywujące do rozpoznawania potrzeb rozwojowych i wszechstronnego doskonalenia kadry, zapewniać jej stały rozwój, a także prowadzi kompleksową i wieloaspektową ocenę jakości kadry, z uwzględnieniem osiągnięć dydaktycznych i oceny studentów (wnioski z oceny dokonywanej przez studentów stanowią podstawę doskonalenia kadry oraz prowadzonej polityki kadrowej).

**Dobre praktyki -----**

**Zalecenia -----**

## **Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia**

### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5**

Rada Ekspertów kierunku Pedagogika przy Wydziale Zamiejscowym w Sieradzu Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi została powołana 1X2016 roku (rok od włączenia Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej w Sieradzu do Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi). W dniu powołania Rada Ekspertów liczyła 18 członków reprezentujących otoczenie społeczno-gospodarcze (na przedstawionej liście dwa podmioty i przypisane do nich osoby powtarzają się). Wg protokołu z posiedzenia Wydziałowych Rad Ekspertów (8-10-2016) do zadań Rady ekspertów należy opiniowanie programów kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów, w szczególności w odniesieniu do efektów kształcenia, planów studiów, metod, form i treści kształcenia, sylwetki absolwenta, dopasowania programów kształcenia do potrzeb rynku pracy. Ze względu na fakt, że w składzie obu Wydziałowych Rad Ekspertów (Pedagogika i Bezpieczeństwo wewnętrzne) są przedstawiciele tych samych podmiotów, a także ze względu na fakt, że przedmiot posiedzeń w wielu pozycjach jest taki sam Dziekan zaproponował, aby posiedzenia plenarne (odbywające się co najmniej raz w roku) odbywały się łącznie. Takie rozwiązanie, choć zrozumiałe z punktu widzenia ekonomii czasu i logistyki, może budzić wątpliwości, co do efektywności merytorycznej, ponieważ ten sam czas musi być przeznaczony na omówienie zagadnień

dotyczących dwóch kierunków. Wg zapisów z w/w protokołu (8-10-2016) „w celu usprawnienia prac, kluczową rolę przypisano zespołom tematycznym”. W wyniku weryfikacji tego zapisu ustalono, że nie ma sformalizowanych zespołów tematycznych, a pełnią one raczej zespołów zadaniowych, projektowych, powoływanych *ad hoc*. Przykładem takiej współpracy jest (organizacji „tematycznych” zespołów powoływanych w związku z organizacją danego przedsięwzięcia) np. ustalenie zasad organizacji praktyk, udziału i organizacji przez studentów warsztatów organizowanych przez WTZ w Sieradzu oraz zasad współpracy dydaktycznej z praktykami z WTZ w związku z przeprofilowaniem kierunku na praktyczny.

Ze względów organizacyjnych rekomenduje się sporządzanie protokołów w formie drukowanej, a nie pisma odręcznego, ponieważ powoduje to trudności z ustaleniem zakresu i efektywności współpracy, a nawet składu osobowego podczas posiedzenia (przykład – zdjęcie, zdjęcie 2).

Analiza protokołów ze spotkań grupowych i indywidualnych z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego wskazuje, że członkowie Rady Ekspertów mają wpływ na program kształcenia, uczestniczą w procesie dydaktycznym (szczególnie na profilu praktycznym), ponadto oferują miejsca praktyk (i deklarują ich organizację w wymiarze większym niż oczekiwany nawet na profilu praktycznym).

Podczas wizytacji przedstawiono również listę propozycji zmian na kierunku *Pedagogika* zgłaszanych przez członków Rady Ekspertów. Ze względu na fakt, iż Rada działa od X 2016, a w roku akademickim 2017/2018 uruchomiono kształcenie na w/w kierunku na zasadach profilu praktycznego, lista propozycji zmian w znacznej mierze dotyczy już tego trybu kształcenia. Istotne w tym przypadku jest stwierdzenie aktywności i realnego wpływu rady ekspertów na działalność uczelni i realizację kształcenia na wizytowanym kierunku. Przykłady zrealizowanych postulatów: postulat OPS – wprowadzenie do programu studiów przedmiotu „Pomoc społeczna”; uwzględnienie w programie studiów na przyszły rok akademicki zajęć z zakresu walki z uzależnieniami (w formie warsztatów); uczestnictwo w opracowaniu sylabusów do przedmiotów specjalnościowych dotyczących wychowania przedszkolnego; wprowadzenie zmian w przedmiocie „Prawne podstawy systemu oświaty” dotyczących wiedzy z zakresu prawa oświatowego, umiejętności jego praktycznego stosowania oraz zbudowania u studentów świadomości prawnej z zakresu prawa oświatowego.

Warto zwrócić uwagę również na postulaty studentów dotyczące współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, czy szeroko pojętym otoczeniem społeczno-gospodarczym. Studenci zgłaszali m.in. następujące potrzeby, które zostały zrealizowane: organizacja wizyt w Zakładzie Karnym w charakterze wizyty studyjnej; organizacja spotkań z przyszłymi pracodawcami (policja, wojsko, OHP, przedstawiciele administracji publicznej, przedsiębiorcy); wydawanie referencji studentom ubiegającym się o pracę; odnowienie i podpisanie kolejnych porozumień w sprawie realizacji praktyk studenckich; organizacja zajęć z praktykami; organizacja programu stażowego.

W spotkaniu z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego 12 osób reprezentujących 11 podmiotów. Przede wszystkim były one związane z sektorem publicznym (Miejska Biblioteka Publiczna, Biblioteka Pedagogiczna, MOPS, Komenda Policji, Zakład karny, przedszkole, szkoła specjalna) oraz stowarzyszenia („Przystań”, „Semafor”) oraz firmę szkoleniową.

W wyniku spotkania i rozmów potwierdzono udział interesariuszy zewnętrznych w różnych obszarach i aspektach działalności na wizytowanym kierunku. Współpraca dotyczy zarówno spełniania misji popularyzatorskiej (konferencje), jak i informowania o potrzebach rynku pracy (spotkania z pracodawcami, wizyty studyjne), a także oferowanie praktyk (reprezentanci 3 miejsc praktyk obecni na spotkaniu), współpraca przy przygotowywaniu prac dyplomowych; dydaktyka – prowadzenie zajęć i możliwość spotkań z praktykami; organizacja szkoleń i warsztatów podnoszących i poszerzających kompetencje (szkolenia otwarte); organizacja partnerstw na potrzeby realizacji projektów z zewnętrznym finansowaniem; możliwość realizacji przez studentów projektów opracowanych w ramach zajęć dydaktycznych; zgłaszanie postulatów dotyczących programu kształcenia (zajęcia dotyczące profilaktyki uzależnień, zajęcia dotyczące kształcenia dzieci ze zróżnicowanym spektrum autyzmu); elastyczność przy opracowywaniu harmonogramu praktyk. Nie wskazano działań dotyczących opracowania programu praktyk, ale należy tłumaczyć to specyfiką kierunku i specjalności oraz miejsc praktyk (szkoły i przedszkola).

Warto wspomnieć, że przedstawiciele podmiotów oferujących miejsca praktyk zgodzili się co do zasadności wprowadzenia wystandaryzowanego narzędzia oceny osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia opisanych w sposób zrozumiały, który umożliwi lepsze różnicowanie ocen, wskazanie obszarów wymagających udoskonalenia i rozwijania, a także zapewni większą porównywalność ocen, co może stanowić ułatwienie również dla opiekunów praktyk z ramienia uczelni na etapie weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia i wystawiania ocen.

#### **Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron**

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest prowadzona w sposób rozwojowy. Silne fundamenty współpracy opierające się na długoletnich relacjach, świadomości korzyści wzajemnej współpracy oraz przywiązania do uczelni poprzez osoby zapewniające w kadrze dydaktycznej praktyków pozwala na rozwijanie wielowymiarowej współpracy korzystnej zarówno z punktu widzenia jakości kształcenia i potrzeb lokalnego rynku pracy.

#### **Dobre praktyki.....**

##### **Zalecenia**

Podejmowanie działań na rzecz poszerzenia współpracy w zakresie miejsc praktyk w połączeniu z ofertą edukacyjną obejmującą problemy społeczne oraz edukację i wychowanie dzieci z niepełnosprawnościami.

#### **Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia**

##### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6**

Na podstawie przedstawionych dokumentów przez wizytowaną Uczelnię i przeprowadzonych rozmów z władzami wizytowanego kierunku, Zespół Oceniający stwierdził, że Władze Uczelni prowadzą politykę wspierającą proces internacjonalizacji zarówno procesu dydaktycznego, jak i współpracy naukowo – badawczej kadry prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku. Realizacja procesu dydaktycznego na ocenianym kierunku Pedagogika

prowadzonym w Wydziale Zamiejscowym AHE w Sieradzu odbywa się w oparciu o programy studiów, w których proces oceny osiągnięć studentów jest oparty o system punktów ECTS, co stwarza właściwe ramy w zakresie krajowej i międzynarodowej mobilności studentów. Uczelnia, w tym prowadzący oceniany kierunek, stworzyły swoim studentom sprzyjające warunki uczestnictwa w międzynarodowych programach wymiany studentów, w tym głównie w programie LLP Erasmus.

Wydział Zamiejscowy w Sieradzu dąży do doskonalenia i unowocześnienia programu kształcenia. Podstawą zmian w programach kształcenia oraz modyfikacji treści poszczególnych zajęć są rezultaty projektów międzynarodowych realizowanych przez pracowników i współpracowników naukowo-dydaktycznych Wydziału. Poniżej przedstawione zostały najważniejsze projekty międzynarodowe realizowane i współrealizowane przez pracowników i współpracowników Wydziału Zamiejscowego w Sieradzu, których rezultaty znalazły swoje odniesienia w procesie kształcenia realizowanym w Wydziale.

Udział kadry naukowo-dydaktycznej WZ w Sieradzu w projektach międzynarodowych przyczynił się do szeregu udoskonaleń w koncepcji kształcenia, programie studiów, technikach i metodach nauczania/uczenia się studentów. Dzięki pracom w projekcie Projekt T-Story — Storytelling Applied to Training metoda Storytelling została zaimplementowana do zajęć z zakresu Podstaw kreatywności, w ramach których studenci realizują wiele ćwiczeń z wykorzystaniem narracji tworzonych przez członków danej społeczności. Głównym celem tej metody jest wspomaganie kreatywności, dzięki czemu bardzo dobrze wpisuje się zarówno w cele przedmiotu, jak i ogólnie w model pracy dydaktycznej i pedagogicznej w różnych obszarach.

Następny projekt - Coach4u — Coaching Skills for Adult Educators, posłużył jako narzędzie szkoleniowe zastosowane na zajęciach z zakresu *Komunikacji* (warsztat) oraz *Podstaw kreatywności* (ćwiczenia). Opracowane w ramach projektu narzędzia coachingowe są wykorzystywane w toku kształcenia studentów, szczególnie podczas zajęć warsztatowych i ćwiczeń. Służą rozpoznawaniu potrzeb szkoleniowych, formułowaniu celów i usprawnianiu procesu studiowania.

W ramach projektu SOLA — Simple Open Learning Advancement opracowane zostały rozwiązania dydaktyczne wdrażane na zajęciach *Komunikacja*, *Podstawy kreatywności* oraz *Edukacja estetyczna*.

Innym projektem, którego efekty są również wykorzystywane w pracy ze studentami, jest projekt Web2SEE — Web 2.0 Supported Education and Employment Network. Celem projektu było przygotowanie platformy *virtual hub*, która ma na celu ułatwienie dostępu do kształcenia i podejmowania pracy przez osoby z niepełnosprawnością. Projekt polegał na wymianie dobrych praktyk między partnerami w obszarze dostępu osób z niepełnosprawnością do rynku pracy, problemów z wykluczeniem społecznym, znaczenia środowiska lokalnego we wsparciu osób wykluczonych, umożliwienia im podnoszenia kwalifikacji, kompetencji zawodowych.

Następnym projektem mającym wpływ na proces kształcenia jest Info-Able, mający również na celu rozwinięcie kompetencji miękkich do pracy z osobami z niepełnosprawnością, wykluczonymi itp. Celem projektu było również opracowanie podręcznika i przewodnika dla mentorów osób z niepełnosprawnością z zakresu doskonalenia kompetencji psychospołecznych

w pracy z osobami z niepełnosprawnością, m.in. w takich obszarach, jak: komunikacja, aktywne słuchanie, empatia, doradztwo.

W ramach projektu MIGOBI Entrepreneurial Spirit in VET and Adult Education dr opracowano: *Program kształcenia przedsiębiorczości, Moduł dla uczniów, Europejski program kształcenia trenerów oraz Moduł szkoleniowy dla trenerów*. Wszystkie materiały są dostępne jako zasoby otwarte na stronie internetowej projektu: [migobi.eu](http://migobi.eu). Powstałe w ramach projektu narzędzia oraz elementy programu wykorzystywane są na zajęciach ze studentami podczas warsztatów: *Projekt własnego przedsięwzięcia oraz Pedagogika pracy*.

Jak wynika z informacji zawartych w Raporcie samooceny oraz uzyskanych przez Zespół Oceniający PKA w trakcie wizytacji, efekty umiędzynarodowienia w pracy ze studentami występują w kilku obszarach:

1. Poznane metody dydaktyczne włączane są w proces kształcenia studentów. Nauczyciele akademicki wykorzystują je w pracy ze studentami na swoich zajęciach, szkoleniach, warsztatach i projektach. Studenci mają zatem możliwość poznawania innowacyjnych metod pracy z dzieckiem, młodzieżą i dorosłymi.
2. Wykładowcy dzielą się ze studentami wiedzą zdobytą podczas projektów i konferencji międzynarodowych.
3. Kompetencje i umiejętności zdobyte przez wykładowców w trakcie międzynarodowych szkoleń oraz wypracowane w ramach projektów programy kształcenia są wykorzystywane w pracy dydaktycznej.
4. Efekty projektów międzynarodowych dydaktycy wydziałowi upowszechniają wśród studentów, omawiając i prezentując wypracowane rezultaty: strony internetowe, materiały dydaktyczne, pomoce naukowe lub dydaktyczne, scenariusze zajęć itp.
5. Pracownicy naukowo-dydaktyczni Wydziału wykorzystują międzynarodową literaturę planując i przygotowując zajęcia, a następnie polecają obcojęzyczną literaturę studentom.

Uczelnia zapewnia studentom możliwość udziału w programie Erasmus+ Mobilność. W strukturze Działu Projektów Międzynarodowych i Współpracy z Zagranicą od wielu lat istnieje stanowisko uczelnianego koordynatora programu Erasmus+, który wspiera studentów na wszystkich etapach organizacji wyjazdu zagranicznego. Studenci, korzystając z programu Erasmus+, mogą zrealizować część swojego programu studiów na zagranicznej uczelni partnerskiej bądź odbyć praktykę, zgodną z ich kierunkiem studiów, w firmie, organizacji lub instytucji zagranicznej. Studenci są informowani o możliwości skorzystania z mobilności zagranicznej głównie poprzez:

- spotkania z koordynatorem programu Erasmus+ (wizyta koordynatora w Wydziale Zamiejscowym w Wodzisławiu Śląskim minimum jeden raz w roku akademickim, rozmowy telefoniczne, mailowe);
- wyznaczenie osoby do kontaktu na Wydziale Zamiejscowym, która pozostaje w bezpośrednim kontakcie z koordynatorem programu Erasmus+ i jest odpowiedzialna za przekazywanie bieżących informacji dotyczących programu studentom i pracownikom;
- ogłoszenia na platformie studenckiej Wirtualny Pokój Studenta, na stronie WWW dedykowanej programowi ([www.erasmusplus.ahe.lodz.pl](http://www.erasmusplus.ahe.lodz.pl)), na profilu facebookowym Wydziału;

- informacje przekazywane przez prodziekanów kierunków, z którymi koordynator pozostaje w kontakcie, informując o kolejnych rekrutacjach do programu.

Na bezpośrednie spotkania z koordynatorem programu w Wydziale Zamiejscowym w Sieradzu zapraszani są wszyscy studenci i pracownicy. Spotkania odbywają się podczas zjazdów, aby dotrzeć z informacją do jak największej liczby odbiorców. Omawiane są m.in.: zasady rekrutacji do programu, możliwe kierunki wyjazdów, warunki dofinansowania, rozliczanie mobilności po powrocie.

Warunki stworzone kadrze w zakresie współpracy krajowej i zagranicznej, możliwości publikowania, oraz wyjazdów konferencyjnych ocenić należy pozytywnie. Polityka kadrowa jest zbudowana po to, żeby motywować kadrę do umiędzynarodowienia. Ważny aspekt umiędzynarodowienia w koncepcji kształcenia na kierunku Pedagogika stanowi aktywna partycypacja kadry naukowo-dydaktycznej w inicjatywach o charakterze naukowym i dydaktycznym:

Udział w projektach międzynarodowych umożliwia rozwinięcie kompetencji organizacyjnych i naukowych. Kompetencje naukowe rozwijane są poprzez udział w międzynarodowych badaniach i możliwość poznania podejść, strategii badawczych stosowanych w różnych krajach, porównanie narzędzi badawczych i doskonalenie własnego warsztatu badawczego.

- Kadra dydaktyczna uczestnicząca w programach Erasmus+ dzieli się wiedzą zdobytą podczas wyjazdów szkoleniowych oraz studyjnych z wykładowcami podczas konferencji, rad programowych i innych spotkań merytorycznych.
- W rozwoju naukowym wykładowcy WZ w Sieradzu korzystają z naukowej literatury zagranicznej.
- Pracownicy naukowcy Wydziału wchodzi w skład międzynarodowych naukowych zespołów badawczych, w których realizują określone projekty scjentystyczne.
- Część kadry Wydziału recenzuje regularnie zagraniczne publikacje naukowe, uczestniczy w postępowaniu doktorskim na uczelniach zagranicznych, wchodzi w skład rad naukowych, komitetów redakcyjnych, kolegów recenzentów czasopism zagranicznych.

Wynikiem uczestnictwa kadry dydaktycznej w projektach międzynarodowych są wystąpienia na konferencjach o zasięgu krajowym i międzynarodowym, publikacje na stronach internetowych projektów, udział w zespołach badawczych, publikacje na platformach naukowych (np. Duhovka Institute). Zespół zajmujący się pedagogiką Marii Montessori pracuje aktualnie nad programem edukacyjno-terapeutycznym „Elipsa” przeznaczonym dla dzieci z dysfunkcją intelektualną. Zespół ten opracowuje także nowy projekt utworzenia Szkoły Ćwiczeń Montessori. Zespół opracował narzędzie do diagnozy montessoriańskiej oraz Kartę Codziennych Aktywności Dziecka obejmującą podstawowe obszary pracy: praktyczne życie, edukację sensoryczną, edukację matematyczną, edukację językową, edukację kosmiczną, edukację do sztuki. Studenci podejmują inicjatywy związane z prowadzeniem badań montessoriańskich w ramach prac licencjackich. Organizowane są konferencje oraz seminaria, podczas których uczestnicy zdobywają wiedzę, kompetencje oraz poszerzają swoje umiejętności w zakresie pracy metodą.

Efekty umiędzynarodowienia w rozwoju kadry występują w kilku obszarach:

1. Rozwój kompetencji naukowo-badawczych jako efekt prowadzenia badań w zespołach międzynarodowych.
2. Wkład w rozwój badań nad metodami nauczania (storytelling, drama, teatr forum), biografistyką pedagogiczną, potrzebami osób z niepełnosprawnością.
3. Publikacje obejmujące wyniki badań międzynarodowych, zdobyte doświadczenia dydaktyczne, poznane metody pracy naukowo-dydaktycznej.
4. Kontakty z zagranicznymi uczonymi i zespołami badawczymi.
5. Udział w konferencjach międzynarodowych.
6. Publikacje obcojęzyczne w czasopiśmie zagranicznych, tomach pokonferencyjnych, monografiach.

### **Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron**

Umieędzynarodowienie jest jednym z najważniejszych aspektów realizacji misji i strategii ocenianej Uczelni i jej Wydziału Zamiejscowego w Sieradzu, na którym jest prowadzony kierunek Pedagogika. Proces internacjonalizacji obejmuje nie tylko podejmowanie studiów przez studentów zagranicznych w Akademii i jej Wydziale Zamiejscowym w Sieradzu, ale także długo- i krótkoterminowe zatrudnianie kadry naukowej z zagranicy czy uczestnictwo polskich naukowców w międzynarodowych programach edukacyjnych i badawczych. Umieędzynarodowieniu służy również pozyskiwanie oraz wymiana wiedzy i doświadczeń, doskonalenie procesu kształcenia poprzez transfer dobrych praktyk z zagranicy. Działania osób odpowiedzialnych za realizację kierunku w tym obszarze przejawiają się m.in. w doskonaleniu znajomości języków obcych wśród kadry i studentów, w udziale w programie Erasmus+, w tworzeniu oferty studiów z wykładami w języku obcym oraz kursach e-learningowych. Działania te są realizowane w oparciu o „Program umieędzynarodowienia szkolnictwa wyższego” opracowany przez MNiSW.

**Dobre praktyki.....**

**Zalecenia.....**

### **Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia**

- 7.1. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa
- 7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne
- 7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

#### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7**

7.1. Wydział Zamiejscowy w Sieradzu mieści się w budynku przy ul. Mickiewicza 6. Powierzchnia zabudowy to 1054,69 m<sup>2</sup>, powierzchnia użytkowa budynku to 1994,36 m<sup>2</sup>, kubatura 9196,0 m<sup>3</sup>. Studenci mają do dyspozycji trzy aule – klimatyzowane i wyposażone w wysokiej jakości sprzęt nagłaśniający. Wydział dysponuje też pomieszczeniami administracyjnymi (dziekanat, pokój dla wykładowców). Budynek posiada 3 aule. Jedna aula (50 miejsc) wyposażona jest w rzutnik z tablicą. Dwie największe aule (270 miejsc i 160 miejsc) wyposażone są w tablice tradycyjne, tablice suchościeralne, ekrany projekcyjne,

projektory multimedialne. Budynek dysponuje 15 salami dydaktycznymi, wyposażonymi w pomoce dydaktyczne niezbędne do wizualizacji procesu dydaktycznego (dwie sale językowe na 16 miejsc; laboratorium komputerowe posiadające 20 stanowisk; 12 sal dydaktycznych mieszczących od 15 do 45 osób). Do dyspozycji kadry oddano 5 laptopów, 11 rzutników i 5 radiomagnetofonów. Dodatkowo do celów dydaktycznych wykorzystywane są również tablice multimedialne, ekrany stacjonarne i przenośne, dyktafony, kserokopiarki, kamery cyfrowe, kamery wideo, cyfrowe aparaty fotograficzne. Na terenie Uczelni działa bezprzewodowa sieć Wi-Fi.

W związku ze zmianą profilu kształcenia na Wydziale z ogólnoakademickiego na praktyczny i koniecznością dostosowania infrastruktury do praktycznego przygotowania zawodowego studentów Wydział przystosował jedną z sal na potrzeby zajęć warsztatowych oraz zajęć na specjalności: edukacja wczesnoszkolna i wychowanie przedszkolne, doposażając jej zasoby (tablice tematyczne, gry edukacyjne, książki i pomoce sensoryczne, siedziska i dywaniki itp.). Należy więc stwierdzić, że w budynku mieszczą się w nim wszystkie konieczne dla prowadzenia kierunku *pedagogika* pomieszczenia, a przeznaczenie i wyposażenie sal umożliwia studentom osiąganie efektów kształcenia i prowadzenie własnych projektów, badań oraz eksperymentów. W zakresie pedagogiki budynek umożliwia także prowadzenie zajęć warsztatowych, np. z socjoterapii, arteterapii. Na II piętrze budynku przygotowano także pokój Samorządowego Koła Naukowego i Samorządu Studenckiego – pomieszczenie biurowe, do którego dostęp mają tylko członkowie i opiekun koła. Przygotowano również tzw. „strefę relaksu dla studentów” – pokój, w którym do dyspozycji studentów są worki sako, sprzęt nagłaśniający z muzyką relaksacyjną, publikacje literackie, czasopisma branżowe i kierunkowe, gadzety antystresowe. Pokój pełni także funkcję pokoju matki z dzieckiem. Wszyscy studenci mogą również korzystać z baru, który znajduje w budynku Wydziału Zamiejscowego. Pojemność sal dostosowana jest do potrzeb grup, pomieszczenia są właściwie wyposażone w stosowną liczbę krzeseł i ławek. Oprócz stałego sprzętu w znacznej części pomieszczeń w budynku znajdują się m.in.: przenośne laptopy, komputery szkoleniowe, rzutniki multimedialne i rzutniki pisma, tablice typu flipchart, tablica multimedialna, zestawy nagłośnieniowe. Na oknach zamontowane są rolety, które służą jako system zaciemniania pomieszczenia. Właściwe zaplecze techniczno-sprzętowe, jest na bieżąco kontrolowane pod względem stanu i przydatności. Wszystkie pomieszczenia są przystosowane do instalacji sprzętu multimedialnego.

Budynek Wydziału wyposażony został w podjazd dla osób niepełnosprawnych, obok którego wyznaczono miejsca postojowe dla pojazdów osób niepełnosprawnych. Mając świadomość potrzeb studentów niepełnosprawnych, Uczelnia dokonała zakupu sprzętu (np. lupy, czytaki), wspierającego osoby niepełnosprawne w procesie studiowania - każdy niepełnosprawny student może zostać w niego wyposażony, co jest dla niego udogodnieniem i jest mu pomocny w zależności od rodzaju niepełnosprawności. W Bibliotece Uczelnianej w Łodzi utworzono pracownię przystosowaną do potrzeb osób niepełnosprawnych ze stanowiskiem komputerowym wyposażonym w drukarkę i kopiarkę brajlowską, klawiaturę z nakładkami dla osób słabowidzących oraz mających problemy z manualnością kończyn górnych. Sprzęt zaopatrzony jest w mysz komputerową zaprojektowaną dla osób z niepełnosprawnością dłoni. W strukturze uczelni funkcjonuje Biuro Osób Niepełnosprawnych, którego zadaniem jest zaspokojenie wszelkich potrzeb studentów niepełnosprawnych, w tym

dowozu i pomocy opiekuna. Funkcjonuje wypożyczalnia sprzętu przystosowanego do potrzeb osób niepełnosprawnych. Dotacje ministerialne umożliwiły także zakup samochodu do przewozu osób niepełnosprawnych. Wydział oferuje również pomoc tłumacza języka migowego.

Biorąc pod uwagę powyższe, można uznać, że Jednostka zasadniczo dysponuje właściwą infrastrukturą, niezbędną do kształcenia w ramach wizytowanego kierunku i umożliwia realizację i osiągnięcie wszystkich efektów kształcenia, zarówno w tradycyjnych salach wykładowych i ćwiczeniowych, jak i w nowoczesnych pracowniach i przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii komunikacyjno-informacyjnych.

## 7.2.

Studenci oraz pracownicy naukowo-dydaktyczni Wydziału korzystają przede wszystkim z zasobów Filii Biblioteki Miejskiej w Sieradzu wraz z czytelnią, na mocy umowy użyczenia z dnia 4 lipca 2014 r. oraz umowy o współpracę z dnia 1 marca 2016 r. Biblioteka Filii nr 1 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Sieradzu składa się z depozytu księgozbioru AHE w Sieradzu i księgozbioru filii. Łączna wielkość księgozbioru obydwu bibliotek wynosi 16 500 woluminów, z czego literatura naukowa i popularno-naukowa stanowi 7000 egzemplarzy (w tym ok. 2500 woluminów związanych z kierunkiem pedagogika). Filia MBP mieszcząca się w siedzibie Wydziału udostępniana jest w każdą sobotę zjazdową, o co zapobiegali studenci i co potwierdzili Dyrektor MBP w Sieradzu i Dziekan Wydziału Zamiejscowego w Sieradzu AHE w Łodzi odrębnym porozumieniem. Studenci mają możliwość korzystania także ze zbiorów bibliotecznych znajdujących się w Bibliotece Wydziałowej, Bibliotece AHE w Łodzi. Studenci i pracownicy Wydziału mogą także korzystać z zasobów Biblioteki Pedagogicznej na podstawie umowy użyczenia zawartej w dniu 19 października 2012 r. pomiędzy Biblioteką Pedagogiczną w Sieradzu a Kanclerzem WSHE w Sieradzu oraz na podstawie umowy o współpracy z dnia 1 października 2016 r. Stan księgozbioru Biblioteki Pedagogicznej w Sieradzu, wraz z filiami (Łask, Poddębice, Wieluń, Zduńska Wola, Pajęczno, Wieruszów), obejmuje: druki zwarte – 500 457, czasopisma – 25 751 pozycji, multimedia – 8 659 pozycji. Dostępność zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych dla studentów można ocenić jako właściwą, w tym w szczególności dostępność obowiązkowego piśmiennictwa zalecanego w sylabusach przedmiotów. Literatura przeznaczona dla studentów Wydziału dostępna w Bibliotece obejmuje takie zagadnienia tematyczne, związane z kierunkiem pedagogiki i nauk pokrewnych, jak: m.in.: pedagogika ogólna, porównawcza, opiekuńczo-wychowawcza, resocjalizacyjna, specjalna, społeczna, organizacja i metody nauczania, metodyka, nauczyciele, metody i formy nauczania, szkolnictwo, dydaktyka, nauczanie początkowe, wychowanie przedszkolne, arteterapia, oświata dorosłych, gerontologia, psychologia, socjologia, powiązane tematycznie z obszarem nauk społecznych i humanistycznych. Gromadzone wydawnictwa są zgodne z profilem badań naukowych i procesem dydaktycznym realizowanym w Uczelni. Biblioteka troszczy się o uzupełnianie księgozbioru zgodnie z potrzebami użytkowników i nowymi programami kształcenia.

Analiza wybranych zakresów tematycznych zgromadzonych zasobów pozwala także na stwierdzenie, że Uczelnia dobrze przystosowuje także się do zmiany profilu na praktyczny (znajduje to odzwierciedlenie w zwiększającej się liczbie poradników metodycznych i

czasopism branżowych, związanych z pedagogiką przedszkolną i wczesnoszkolną oraz resocjalizacją).

Na stronie internetowej Jednostki zamieszczono informacje dotyczące Biblioteki, w szczególności – godziny otwarcia. Biblioteka oferuje zdalny dostęp do księgozbioru za pośrednictwem witryny internetowej. Posiada funkcjonalną stronę WWW: [www.biblioteka.ahe.lodz.pl](http://www.biblioteka.ahe.lodz.pl). Biblioteka posiada katalog on-line, dostępny w Internecie. Studenci mogą też zapisać się do biblioteki w systemie on-line. Proces wprowadzania pozycji do księgozbioru i wypożyczania odbywa się za pomocą programu komputerowego PROLIB. Należy ocenić jako właściwe, że studenci pierwszego roku studiów uczą się korzystać z zasobów bibliotecznych w ramach tzw. szkolenia bibliotecznego, które obejmuje kształcenie w zakresie nabywania umiejętności korzystania z zasobów bibliotecznych poprzez korzystanie z katalogu OPAC, posługiwanie się sprzętem bibliotecznym oraz korzystanie z poszczególnych źródeł zasobowych. Biblioteka mieści się w jednak w niewielkim pomieszczeniu, które łączy w sobie funkcje wypożyczalni i podręcznego katalogu, nie przewidziano natomiast odrębnej czytelnicy i stanowisk do nauki dla studentów. Wydział umożliwia dostęp studentom do książek w wersji cyfrowej tzw. ibuków, również na urządzeniach prywatnych, co możliwe jest m.in. dzięki wykupieniu przez AHE dostępu do serwisu ibuk.pl. Uczelnia wykupiła dostęp do około 1100 pozycji, dostępnych także ze wszystkich komputerów w sieci Uczelni.

Studenci Wydziału Zamiejscowego w Sieradzu mają również możliwość korzystania z zasobów Biblioteki Naukowej Uczelni w Łodzi (dostępna liczba woluminów – 12000) – pozycje będące w zasobach biblioteki uczelnianej dostarczane są na zamówienie studentów do Wydziału Zamiejscowego w Sieradzu.

W ramach Biblioteki działają stałe bazy on-line. Składają się na nie zasoby licencjonowane, dostępne w ramach projektu MNiSW Biblioteka Wirtualnej Nauki, jak również bazy odpłatne. Dostępne są więc ogólnodostępnych publikacji internetowych – polskich i zagranicznych bibliotek wirtualnych, kursów e-learningowych, czasopism elektronicznych i zasobów innych uczelni (m.in. Wirtualna Biblioteka Nauk, SciVerse Scopus – największa na świecie abstraktowa baza recenzowanych publikacji, zawiera 19 500 tytułów czasopism pochodzących od 5000 wydawców z całego świata i ponad 4,6 mln artykułów z konferencji, bazy firmy EBSCO Publishing, baza firmy Elsevier Science, baza firmy Springer, Web of Science, Repozytorium Centrum Otwartej Nauki, Elektronische Zeitschriftenbibliothek oraz bazy elektroniczne interdyscyplinarne ogólnie dostępne.

7.3. W ocenie ZO w Wydziale Zamiejscowym w Sieradzu AHE w Łodzi prowadzone są systematyczne i właściwe działania na rzecz doskonalenia infrastruktury. W związku z tym we wrześniu 2017 r. dokonano wymiany pieca c.o., która rozwiązała problem niedogranych sal dydaktycznych, na co w poprzednich semestrach skarżyli się studenci. Gruntowny remont przeszły sanitariaty. Z uwagi na zmianę profilu kształcenia na Wydziale została stworzona pracownia warsztatowa edukacji wczesnoszkolnej. Przygotowano również tzw. „strefę relaksu dla studentów”, jak również zmodernizowano podjazd. Studenci i kadra dydaktyczna Wydziału mogą zgłaszać do pracowników dziekanatu swoje sugestie dotyczące zapotrzebowania na nowy, niezbędny do prowadzenia zajęć sprzęt oraz propozycje remontów. Baza dydaktyczna dostosowywana jest corocznie do potrzeb dydaktycznych poszczególnych Wydziałów Uczelni

oraz, jak deklaruje Uczelnia, na indywidualne wnioski grup interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb zgłaszanych przez studentów.

### **Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron**

1. Po wizytacji siedziby Wydziału Zamiejscowego w Sieradzu AHE w Łodzi, należy stwierdzić, że infrastruktura dydaktyczna i naukowa umożliwia prawidłową realizację procesu kształcenia na kierunku *pedagogika*.
2. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową, rozmiarem umożliwiającą realizację procesu i programu kształcenia i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych. Studenci mają możliwość studiowania w warunkach odpowiadającym ich potrzebom.
3. Wykorzystanie dostępnej technologii informacyjno-komunikacyjnej w uczelni jest właściwe do profilu i kierunku studiów.
4. Bezpieczeństwo bazy dydaktycznej i naukowej pod względem przepisów BHP można ocenić jako właściwe.
5. Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z aktualnych zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym o zasięgu międzynarodowym, jak również innych zasobów edukacyjnych właściwych dla ocenianego kierunku, a w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej, zalecanej w sylabusach. Wskazane w sylabusach pozycje książkowe, jak i czasopisma naukowe, są dostępne w uczelnianej bibliotece.
6. Zasoby biblioteczne można ocenić jako właściwe do potrzeb wynikających z realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku pod względem aktualności, zakresu tematycznego oraz zasięgu językowego zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych.
7. Wielkość zasobów jest właściwie dostosowana do liczebności studentów na ocenianym kierunku, a w zakresie tematycznym gromadzonych zasobów Wydział właściwie przystosowuje się do zmiany profilu na praktyczny.
8. Dostępne zasoby biblioteczne, bazy internetowe (informacyjne i edukacyjne) i zasoby elektroniczne dają możliwość osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku, tym w szczególności efektów w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań niezbędnych w działalności badawczej.
9. Słabą stroną uczelni jest brak własnego pomieszczenia Biblioteki i brak stanowisk służących pracy własnej studentów (czytelnia).
10. Uczelnia deklaruje, że na bieżąco monitoruje i doskonali stan bazy lokalowej i wyposażenia zaplecza dydaktycznego infrastrukturę (naukową oraz system biblioteczno- informacyjny i zasoby edukacyjne), zapewniając udział ocen studentów w tych procesach.

**Dobre praktyki -----**

## **Zalecenia -----**

### **Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia**

8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia

8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

#### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8**

##### **8.1**

Studenci wizytowanego kierunku studiów to w zdecydowanej większości osoby podejmujące już pracę zawodową. Podczas spotkania z ZO PKA podkreślono jasno potrzeby tej grupy interesariuszy wewnętrznych wobec jednostki w odniesieniu do funkcjonowania systemu wsparcia, opieki i motywowania studentów. Studenci oczekują, iż ich sprawy będą rozwiązywane sprawnie, ze względu na ich ograniczenia czasowe. Istotnym czynnikiem jest również indywidualizacja kształcenia oraz możliwość bezpośredniego kontaktu z nauczycielami akademickimi. W opinii studentów zadania jednostki w tym aspekcie są realizowane prawidłowo. Analiza stanu faktycznego wskazuje na dostosowanie kształcenia do zróżnicowanych potrzeb studentów, przykładem działania w tym zakresie jest to, że na ich wniosek w związku z utrudnieniami komunikacyjnymi zrezygnowano z prowadzenia zajęć w piątki. Ponadto na ich wniosek planowanie zajęć odbywa się w taki sposób, aby nie kończyły się one później niż o 18.30.

Podczas spotkania z ZO PKA studenci poinformowali, iż nauczyciele akademicki zawsze są dostępni w ramach konsultacji. Odbywają się one w terminach dostosowanych do planu zajęć studentów. Terminy konsultacji są dostosowane do potrzeb osób studiujących w trybie niestacjonarnym.

Dla studentów wizytowanego kierunku istotne jest, iż nauczyciele akademicki pomagają studentom realizować projekty o charakterze praktycznym, wskazując partnerów z instytucji zewnętrznych. W ten sposób studenci uczą się rozwiązywania konkretnych problemów, zdobywają umiejętności, które są w ich opinii cenione w otoczeniu społeczno-gospodarczym, realizując projekty w firmach i instytucjach.

System rozpatrywania próśb i zażaleń w opinii studentów działa odpowiednio. Studenci swoje uwagi oraz wnioski zgłaszają najczęściej bezpośrednio do Dziekana, z którym pozostają w stałym kontakcie. Podczas spotkania z ZO PKA podkreślano otwartość na uwzględnianie studenckiej perspektywy w tym zakresie. Studenci kontaktują się z prowadzącymi głównie za pośrednictwem poczty elektronicznej, jednakże w razie potrzeby odbywają się spotkania z Dziekanem, w sprawach indywidualnych bądź związanych z większą grupą studentów.

Warto podkreślić, iż w ramach uczelni funkcjonuje instytucja Rzecznika praw studenta, który występuje w charakterze obrońcy interesów studentów, działając we współpracy z samorządem

studenckim. Zajmuje się w szczególności skargami i wnioskami studentów dotyczącymi spraw, które z ich perspektywy nie zostały właściwie rozwiązane przez poszczególne osoby pełniące funkcję w ramach uczelni. Jego zadaniem jest również podjęcie działań, które doprowadzą do zgodnego z regulacjami wewnętrznymi i zewnętrznymi rozwiązania sytuacji spornej. Kontakt z rzecznikiem praw studenta jest możliwy w formie telefonicznej, mailowej oraz w trakcie spotkania w godzinach wyznaczonych i podanych do publicznej wiadomości.

Samorząd studencki pełni rolę pośrednika w sprawach indywidualnych studentów związanych z procesem kształcenia, a także angażuje się również w wydarzenia kulturalne oraz charytatywne. Wydziałowa Rada Studentów otrzymuje coroczny budżet na cel prowadzenia działalności na rzecz studentów i Wydziału. Samorząd studencki Wydziału Zamiejscowego w Sieradzu każdego roku organizuje m.in. Wigilię studencką, która skupia całe środowisko akademickie. Samorząd realizuje także projekt „Świąteczna pomoc od studentów”.

Pomoce naukowe niezbędne do uzyskania odpowiednich efektów kształcenia są w opinii studentów przydatne. Jakość materiałów dydaktycznych jest oceniana pozytywnie. Większość materiałów dostępna jest w formie papierowej, inne wysyłane są za pośrednictwem poczty elektronicznej. Z perspektywy studentów ocenianego kierunku materiały wysyłane drogą elektroniczną są na odpowiednim poziomie, adekwatne do treści omawianej na zajęciach.

Studenci wizytowanego kierunku studiów korzystają ze wsparcia dedykowanego przez Biuro Karier. Jednostka realizuje swoje zadania m.in. poprzez tworzenie bazy danych studentów i absolwentów szukających pracy, doradztwo indywidualne, w tym e-doradztwo, doradztwo grupowe w formie warsztatów, szkoleń i wykładów. Ponadto powołany został Wydziałowy Zespół Konsultantów Kariery. Do jego zadań należy: doradztwo zawodowe w zakresie wyboru drogi zawodowej studentów i absolwentów Wydziału, doradztwo w zakresie podejmowania działalności gospodarczej studentów i absolwentów, pomoc w zakresie obsługi prawnej osobom, które podejmują lub chcą podjąć pracę lub rozpocząć działalność gospodarczą, ułatwianie kontaktu z potencjalnymi pracodawcami, udzielanie wsparcia dla studentów i absolwentów w zakresie poruszania się po rynku pracy, zawieranie porozumień z pracodawcami dotyczących możliwości odbycia praktyk i staży zawodowych przez studentów i absolwentów, prowadzenie w Wydziale badań dotyczących kariery zawodowej absolwentów Wydziału. Zgodnie z informacjami uzyskanymi od studentów w praktyce zespół pełni funkcję lokalnego Biura Karier, które ściśle współpracuje z ogólnouczelnianym Biurem Karier i realizuje swoje zadania odpowiednio.

Studentom wizytowanego kierunku studiów dedykowane jest wsparcie w zakresie działalności kół naukowych. Studentom otrzymują opiekę merytoryczną oraz możliwość wsparcia finansowego. Studenci zachęceni są przez dydaktyków do działań naukowych, prowadzenia badań i analiz oraz prezentacji ich wyników na forum studenckim, przede wszystkim w ramach prac Samorządowego Koła Naukowego, które w 2016 r. powołane zostało na Wydziale Zamiejscowym w Sieradzu i w czasopismach kierunkowych. Warto dodać, iż podsumowaniem pracy Samorządowego Koła Naukowego jest zorganizowanie Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Rodzicielstwo jako wyzwanie współczesnego wychowania”, która odbędzie się w grudniu 2018 r. w siedzibie Wydziału Zamiejscowego.

Ponadto z inicjatywy studentów i przy ich udziale organizowane są spotkania związane z ich przyszłą karierą zawodową i realizacją własnych zainteresowań. Studenci przyczynili się organizacji szeregu spotkań, które tym celom służą. Studenci zainspirowali i współorganizowali m.in konferencję naukowo-szkoleniową „Zostań policjantem już dziś”.

W ramach uczelni podejmuje się działania wspierające mobilność studentów. Studenci kierunku, korzystając z programu Erasmus+, mogą zrealizować część swojego programu studiów na zagranicznej uczelni partnerskiej. Uczelnia ma podpisane 41 umów bilateralnych z uczelniami partnerskimi z takich krajów, jak: Belgia, Czechy, Francja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Litwa, Łotwa, Niemcy, Portugalia, Słowacja, Turcja, Włochy. Istnieje również możliwość odbycia praktyki zagranicznej w firmie, instytucji bądź organizacji. Jednostka zapewnia także dodatkowe wsparcie językowe przed wyjazdem w postaci kursu on-line, jeżeli istnieje taka potrzeba.

Uczelnia zdefiniowała zasady, według których wspiera proces kształcenia studentów z niepełnosprawnościami. Sprawami z tym związanymi zajmuje się rzecznik osób niepełnosprawnych. Podejmuje on działania ułatwiające osobom niepełnosprawnym kształcenia, odbywa konsultacje ze studentami niepełnosprawnymi dotyczące ich bieżącej sytuacji (m.in. w sprawach pobieranych stypendiów, urlopów dziekańskich, form przeprowadzania egzaminów i zaliczeń), przyjmuje wnioski dotyczące infrastruktury i wyposażenia, a także skarg i odwołań, nawiązuje współpracę z instytucjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych. Dedykowaną ofertę wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami przedstawia studentom również Biuro Obsługi Niepełnosprawnych. BON prowadzi również aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych poprzez zawieranie porozumień z przedsiębiorcami i instytucjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych, tj. Polskim Związkiem Niewidomych, Polskim Związkiem Głuchych, Fundacją Aktywizacja, Stowarzyszeniem „POMOST”. W opinii studentów wizytowanego kierunku odpowiednio realizuje się zadania w tym aspekcie.

Studentom zapewnia się możliwość realizacji indywidualnej ścieżki kształcenia. Zgodnie z Regulaminem Studiów student może studiować według Indywidualnego Toku Studiów, jeśli osiągnął szczególnie dobre wyniki w nauce, oraz według Indywidualnej Organizacji Studiów uprawniającej do zaliczeń i egzaminów na warunkach uzgodnionych indywidualnie. Decyzję o kontynuowaniu studiów zarówno w systemie ITS, jak i IOS podejmuje dziekan Wydziału na pisemny wniosek studenta. W przypadku Indywidualnego Toka Studiów dziekan wyznacza opiekuna naukowego dla studenta oraz określa treść indywidualnego programu kształcenia.

Podczas spotkania z ZO PKA studenci wskazywali ponadto na szereg atutów kształcenia w ramach jednostki o których warto wspomnieć. Wsparciem w rozwoju naukowym studentów są prowadzonej w opinii studentów wysokiej jakości seminaria dyplomowe. Pozytywnie ocenia się również wspólne wyjścia do miejsc realizowania praktyk oraz potencjalnej przyszłej pracy zawodowej studentów, takich jak zakłady karne czy szkoły.

Studenci pozytywnie oceniają jakość obsługi administracyjnej w sprawach związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną. Pracownicy są przygotowani merytorycznie do pełnienia swoich funkcji. Godziny otwarcia Dziekanatów są dogodnie dla studentów. Sprawnie funkcjonuje komunikacja za pośrednictwem poczty elektronicznej z pracownikami administracyjnymi Uczelni.

## 8.2

Jednostka prowadzi działania mające na celu monitorowanie systemu wsparcia, motywowania i opieki nad studentami. Istotnym aspektem w tym zakresie jest ankietyzacja zajęć dydaktycznych, przeprowadzana po każdym semestrze, dla każdych zajęć, realizowana w formie papierowej. Wyniki badań opracowywane są w Dziale Nauki i Zapewniania Jakości Kształcenia. Mają do nich dostęp władze jednostki, a także studenci za pośrednictwem samorządu, ale też dzięki rozmowom z władzami, które odbywają się cyklicznie. Ponadto raz w semestrze Rada Programowa kierunku wraz z dziekanem przygotowuje raport doskonalenia jakości kształcenia, w którym analizowane są wyniki badań, sposób weryfikacji zakładanych efektów kształcenia, rola interesariuszy wewnętrznych (w tym studentów) i zewnętrznych w procesie kształcenia.

Istotnym z perspektywy studentów elementem monitorowania realizacji procesu dydaktycznego są także cotygodniowe spotkania władz Wydziału, na których omawiane są bieżące kwestie dotyczące funkcjonowania Wydziału, problemy zgłaszane przez interesariuszy wewnętrznych oraz działania rozwojowe, w szczególności związane z doskonaleniem założeń programowych kierunku oraz jego organizacją. Prowadzona dyskusja dotyczy m.in.: oferowanych specjalności, zakładanych i osiągniętych efektów kształcenia oraz kompetencji uzyskiwanych przez studentów, a także sylwetki absolwenta. Studenci mają ponadto możliwość zgłaszania swoich sugestii w systemie Wirtualny Pokój Studenta w zakładce Bank Pomysłów, podczas przytoczonych spotkań omawiane są sprawy zgłaszane tą drogą.

Informacje o formach opieki nad studentami mogą oni uzyskać za pośrednictwem strony internetowej jednostki, a także w tradycyjny sposób, podczas spotkań z władzami jednostki, poprzez akcje informacyjne, oraz w Dziekanatach. Informacje przekazywane studentom są kompleksowe, dotyczą wszystkich interesujących ich aspektów, a także łatwo dostępne i aktualne.

### **Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron**

Jednostka realizuje wszystkie zadania związane z opieką i wsparciem studenta w jego procesie kształcenia w sposób odpowiedni. Działania mają charakter kompleksowy, uwzględniają zróżnicowane potrzeby różnych grup studentów. Większość studentów studiujących w ramach jednostki to osoby aktywne zawodowo, które oczekują realizacji praktycznego wymiaru zajęć, a także dostosowania do ich potrzeb systemu wsparcia, opieki i motywowania studentów. Stwierdzić można, iż jednostka odpowiednio zidentyfikowała, a także realizuje potrzeby studentów w tym zakresie. Przykładami takich działań jest są odpowiednio funkcjonujące konsultacje, czy działalność Biura Karier. Studenci podkreślali również możliwość indywidualizacji ich kształcenia. Potwierdzenie w rzeczywistości znajdują nie tylko zapisy

regulaminu studiów w tym zakresie, ale też sposób prowadzenia zajęć i bezpośredni kontakt studentów z nauczycielami akademickimi, przejawiający się również w możliwości pogłębiania wiedzy w danym temacie. Pozytywnie z perspektywy studentów należy ocenić również działania w aspekcie monitorowania i doskonalenia systemu wsparcia, motywowania i opieki nad studentami. Przeprowadzana jest ankietyzacja zarówno nauczycieli akademickich, sprawnie funkcjonują również nieformalne działania, takie jak spotkanie wewnętrzne władz jednostki, ale też te z udziałem studentów. Wyniki są opracowywane oraz prezentowane studentom.

### **Dobre praktyki**

W kontekście działalności wspierającej studentów WZ AHE w Sieradzu jest powołanie 10 grudnia 2017 roku Wydziałowego Zespołu Konsultantów Kariery. Celem działalności zespołu jest „otoczenie merytoryczną opieką studentów i absolwentów WZ AHE w Sieradzu, poprzez oferowanie im bezpłatnych konsultacji, warsztatów, szkoleń i wykładów, zarówno indywidualnych, jak i grupowych z oferowanego obszaru nauki i dziedzin działalności gospodarczej. Konsultacje odbywają się podczas zjazdów po wcześniejszym zgłoszeniu/przedstawieniu w Dziekanacie wybranej problematyki będącej w zakresie kompetencji poszczególnych członków WZKK. Do głównych zadań WZKK należą:

- doradztwo zawodowe;
- doradztwo w zakresie podejmowania działalności gospodarczej;
- pomoc w zakresie obsługi prawnej osobom, które podejmują lub planują podjąć działalność gospodarczą;
- ułatwienie kontaktu z potencjalnymi pracodawcami;
- udzielanie wsparcia dla studentów i absolwentów w zakresie poruszania się po rynku pracy;
- zawieranie porozumień z pracodawcami dot. Możliwości odbywania praktyk zawodowych;
- prowadzenie badań dotyczących kariery zawodowej absolwentów WZ AHE w Łodzi w Sieradzu;

Wg przedstawionej dokumentacji w zespole WZKK zasiadają prawnicy, przedsiębiorcy, psycholodzy, specjaliści ds. zarządzania, socjolodzy, menadżerowie, audytorzy. Wobec faktu, że Biuro Karier działa w skali całej uczelni, ofertę takiego wsparcia należy uznać za przedsięwzięcie ważne, cenne i wyjątkowe.

### **Zalecenia -----**

#### **8. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny**